

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Se sont abstenus : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

■ **Mme Octavie Modert (CSV).**- Här President, ech wollt der Madamm Minister Merci soe fir déi vill Prezisiounen, déi se eis ginn huet. Ech wëilt, mir hätten an der Chamberskommissioun vun den zoustännige Beamten och nach nëmmen een Zwanzegstel dovunner kritt gehat. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools fir déi Bemierkung. Déi wäerte mer weiderginn.

5. 7703 - Projet de loi ayant pour objet la mise en place d'une contribution temporaire de l'État aux coûts non couverts de certaines entreprises

7704 - Projet de loi ayant pour objet la mise en place d'une nouvelle aide de relance en faveur de certaines entreprises et modifiant :

1° la loi modifiée du 3 avril 2020 relative à la mise en place d'un régime d'aides en faveur des entreprises en difficulté financière temporaire et modifiant la loi modifiée du 19 décembre 2014 relative 1) aux mesures sociales au bénéfice des artistes professionnels indépendants et des intermittents du spectacle 2) à la promotion de la création artistique ;

2° la loi du 24 juillet 2020 visant à mettre en place un fonds de relance et de solidarité et un régime d'aides en faveur de certaines entreprises et portant modification de : 1° la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu ; 2° la loi modifiée du 20 décembre 2019 concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2020 ; 3° la loi du 3 avril 2020 relative à la mise en place d'un régime d'aides en faveur des entreprises en difficulté financière temporaire et modifiant la loi modifiée du 19 décembre 2014 relative 1) aux mesures sociales au bénéfice des artistes professionnels indépendants et des intermittents du spectacle 2) à la promotion de la création artistique ;

3° la loi du 24 juillet 2020 ayant pour objet la mise en place d'un régime d'aide temporaire en faveur du commerce de détail en magasin

Als nächste Punkt hu mer de Projet de loi 7703 an de Projet 7704 iwwert d'temporär Bähëllef fir d'Entreprises. D'Riedezeit ass nom Modell 1 festgeloucht. Déi zwee Projete wäerten zesummen diskutéiert ginn, mee d'Rapporte wäerten eenzel vun deenen zwee Rapportere gemaach ginn. Duerfir huet fir d'éischt de Rapporteur vum Projet de loi 7703, den honorabelen Här Guy Arendt, d'Wuert. An da kritt d'Rapporteuse vum Projet de loi 7704, déi honorabel Madamm Simone Beissel, d'Wuert. An da gëtt d'Diskussioun zesumme gemaach an de Vott duerno erëm separat.

Här Arendt, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Classes moyennes et du Tourisme sur le projet de loi 7703

■ **M. Guy Arendt (DP), rapporteur.**- Merci, Här President. Ech wiesselen elo emol de Minister. An ech géif Follgendes zu dem Projet 7703 soen: Léif Kolleeginnen a Kolleegen, de Kampf, a mir hunn et schonn x-mol déi lescht Deeg a Wochen héieren, de Kampf géint de Virus ass nach net gewonnen. Fir d'Verbiede vum Virus weider anzeschränken, goufen erëm Beschränkungen decidéiert. Dës hu leider och en Afloss op eis Betriber. Verschiddener fänken un, Schwieregkeeten ze kréien, fir iwwert d'Ronnen ze kommen. Et feelen hinne Liquiditéiten, fir déi lafend Käschte kënnen ze bezuelen. De Projet de loi, deen ech lech jo elo virstellen, soll hinnen hëllefen, dës kënnen ze decken. D'Betriber, déi schwéier vun der sanitärer Kris betraff sinn, wäerte vum Staat eng Direkthëllef kréien, fir de Gros vun hire lafende Käschten ze decken.

Ëm wat geet et eigentlech? Mat dësem Projet de loi féiere mer eng nei Aide an, déi de vulnerabele Secteuren hëllefe wäert, u Liquiditéiten ze kommen. Wat fir eng sinn dann elo schlisslech déi vulnerabele Secteuren? Dat sinn den Horeca-Secteur, den Tourismus, den Evenementiel an den Divertissement. D'Lëscht vun de concernéierte Beruffer respektiv Aktivitéite fënnt een an der Annex vum Gesetz vum Fonds de relance.

Well Dir dat bestëmmt grad net bei Hand hutt, soen ech lech nach eemol, wien eigentlech concernéiert ass. Et sinn dat: d'Hotellen, d'Campingen, d'Restaurants, d'Caféen, d'Depositären, d'Traiteurs, d'Reesbüroen, d'Taxien, d'Déierepensiounen, awer och alles, wat ëm den Evenementiel dréit, sief dat d'Konferenzsäll an d'Foireshale selwer an och all déi Firmen, déi Eventer organiséieren, Material zur Verfügung stellen an esou weider.

Am kulturelle Beräich wäerten all déi Entreprises dovunner profitéieren, déi de loin ou de près eppes mat Film, Video, Toun, Luucht an esou weider ze dinn hunn, sief dat am Kader vu Concerten, Opféierungen, Kongresser oder aneren Eventer.

Wat d'Kultur betrëfft, wëll ech awer och nach soen, dass déi Independanten am kulturelle Sektor hir eegen Aiden hunn an net direkt heirënnen falen. Hei geet et eigentlech just ëm Entreprises.

Zum Schluss kann een och nach erwänen, dass d'Forainen, d'Danzschoulen, d'Fräizäitparken an och d'Indoorspillplaze vun dëser Hëllef wäerte profitéieren kënnen. An nei ass awer, dass och elo Organisatiounen, déi Formations continues professionnelles ubidden, vun dëser neier Hëllef kënnen profitéieren.

Wichtig ze erwänen ass och, dass den temporären europäesche Kader, deen et Lëtzebuerg erlaabt, Hëllefen a Krisenzäiten u seng Entreprises ze ginn, adaptéiert gouf. Dës Hëllef ënnerläit dem sougenannten Temporary Framework, dee Reegelen a Limiten definéiert, un déi sech d'Länner mussen halen.

Virum e puer Méint gouf och hei zu Lëtzebuerg gefuerdert, de Staat sollt d'Fixkäschte vun de Geschäfter a Restaurants iwwerhuelen, besonnesch fir déi, déi mussen zoumaachen. Ma genau dës Méiglechkeet gëtt eis elo den adaptéierten europäesche Kader a Lëtzebuerg wäert vun dëser Méiglechkeet eng Gebrauch maachen. Dëst Gesetz wäert also eng nei Hëllef schafen, déi et de Betriber aus vulnerabele Secteure wäert erlaben, de gréissten Deel vun hire Fixkäschte kënnen ze decken.

Nei ass och, dass d'Entreprises, déi a finanzielle Schwieregkeeten sinn, net méi kategoresch ausgeschloss sinn. Och hei huet d'Europäesch Kommissioun eng Ouverture gemaach, déi et elo dëse Betriber erlaabt, ënner verschiddene Konditiounen och eng Hëllef unzefroen.

Parallèll zu dësem Projet de loi wäerte mer och de Fonds de relance verlängeren, wou e Betrib schonn eng Hëllef kritt, wann en nëmme 25 % Abousse vu sengem Chiffre d'affaires huet. Méi dozou gläich vu menger Kolleegin, dem Simone Beissel.

Interessant ass och ze vermierken, dass e Betrib all Mount kann tëschent der Hëllef wile vun dësem Text oder deem, deen d'Madamm Beissel elo gläich wäert virstellen. Allerdéngs sinn déi zwou Hëllefen net cumulabel.

Wéi gesäit dës Hëllef dann elo aus? D'Betriber kréie fir d'Méint November, Dezember, Januar, Februar a Mäerz eng Direkthëllef, déi net remboursabel a steierfräi ass. D'Hëllef muss fir all eenzelne Mount ugefrot ginn, fir deen d'Entreprise eligibel ass.

Nei ass, dass et just een eenzeggen Delai gëtt, fir all dës Demanden eranzeginn. Dat ass spëtstens de 15. Mee 2021. Dat verhënnert awer net, dass d'Betriber all Mount hir Demande kënnen eraginn. D'Betriber kréien also hei méi Flexibilitéit, wat d'Areche vun den Demanden ugeet. An de Minister huet eis an der Kommissioun och versprach, dass déi Demanden, déi erakommen, esou schnell wéi méiglech géife behandelt ginn an dass och d'Leit, d'Entreprises hir Aidë esou schnell wéi méiglech ausbezuelt kréien.

Wéi ginn d'Käschte gerechent, déi eligibel sinn? Déi sougenannt „coûts non couverts“, dat sinn d'Recetten, déi een huet, plus de Chômage partiel plus all déi aner staatlech Hëllefe plus d'Indemnitéite vun enger Assurance, déi ee kritt huet, an dovunner gi 75 % vun de Betribskäschten ofgezunn.

D'Betriber, déi hu mussen zoumaachen, wéi aktuell d'Restaurants, d'Caféen an d'Kinoen, déi kënnen 100 % vun hire Betribskäschte geltend maachen.

Wéi vill Prozent vun deene Käschten eligibel sinn, hänkt vun der Gréisst vun der Entreprise of. 90 % vun de Käschte sinn eligibel fir Mikro- a Klengentreisen, déi sinn och am Gesetz definéiert. 70 % sinn eligibel fir Mëttel- a Groussentreisen.

Et gëtt awer och e Plaffong, wéi vill Hëllef ee pro Mount maximal ka kréien. Fir Mikroentreprise läit dee Plaffong bei 20.000 Euro de Mount. Fir Klengentreprise sinn dat 100.000 Euro a fir Mëttel- oder Groussentreisen ass d'Limit 200.000 Euro.

Dat heescht, dass eng Mëttel- oder Groussentreprise mat dëser neier Aide kann am Ganzen eng Millioun Euro fir déi fënnf Méint, fir déi d'Hëllef géllt, kréien. Et gëtt gerechent, dass mat dëser Aide am Ganzen 120 Milliounen Euro un d'Entreprise wäerten ausbezuelt ginn, fir hinnen ze hëllefen, hir Liquiditéitsproblemer ze léisen.

D'Konditiounen, fir kënnen dës Hëllef ze kréien: Fir dës Hëllef kënnen an Usproch ze huelen, muss d'Entreprise d'Konditiounen aus dem Artikel 4 vum Gesetz erfüllen. Dat heescht konkret: Éischstens, et muss een eng Autorisation d'établissement hunn - eng Handelermächtigung -, an zweetens, déi Aktivitéit, fir déi d'Entreprise d'Hëllef ufreet, huet mussen virum 15. Mäerz 2020 scho bestoen, also 2020, dëst Joer, a si muss och aktiv si fir dee Mount, wou de Betrib d'Hëllef ufreet. Dëst géllt natierlech net fir déi Aktivitéiten, déi hu mussen zoumaachen: d'Caféen an d'Restaurants.

Falls d'Entreprise Leit ugestallt hunn, mussen se beim Centre commun déi Leit affiliéiert hunn. De Chiffre d'affaires vun der Entreprise muss 2019 bei op d'mannst 15.000 Euro gewiescht sinn. Fir Betriber, déi eréischt 2019 oder 2020 opgemaach hunn, gëtt de Prorata vum Chiffre d'affaires gekuckt.

A sechst a lescht Konditioun: De Betrib huet eng Perte vum Chiffre d'affaires vu minimal 40 % gemaach. Do gëtt de concernéierte Mount 2020 mam Mount 2019 verglach. Falls de Betrib 2019 nach net aktiv war an deem Mount, fir deen en 2020 eng Hëllef ufreet, gëtt d'Moyenne vun 2020 par rapport zu der Moyenne vun 2019 gekuckt.

Wat muss een der Demande bäileeën? Dat ass och alles beschriwwen. Am Artikel 6 steet, wat een alles senger Demande muss bäileeën. Et handelt sech am Fong ëm Dokumenter, déi beweisen, dass déi Konditiounen, déi ech elo grad opgezielt hunn, och erfüllt sinn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech picken lech elo déi wichtegst Punkten aus den Aven vum Chambre des Métiers, der Chambre de Commerce, der Chambre des Salariés an dem Staatsrot eraus. A fir d'Detailer vun dësen Aven verweisen ech gären op mäi schrëftleche Rapport souwéi op déi jeeweileg Avisen.

Den Avis vun der Chambre de Commerce: Si begréisst dës nei Hëllef, déi en Deel vun de lafende Betribskäschte vun den Entreprises iwwerhëlt. Si hätt natierlech léiwer, dass all Betrib, deen ënnert den Auswierkunge vun der Covidkris leit, Usproch op dës nei Hëllef hätt. D'Chambre de Commerce hätt och léiwer en Taux vun 30 % Perte vum Chiffre d'affaires gesinn anstatt déi 40, déi virgesi sinn. A si fënn, dass d'Plaffongen ze niddreg ugesat sinn. Da wëilt dës Kummer och, dass d'Hëllef bis Juni 2021 verlängert géif ginn. D'Chambre de Commerce bemängelt och, dass een net genuch op hir Recommandatiounen agaangen ass, wat d'Simplification administrative ugeet. A si wënscht sech och een eenzeggen didaktesche Formulaire, deen et deenen Entreprises, déi vun den zwou Hëllefe profitéieren kënten, méi einfach géif maachen, e Choix ze treffen.

D'Chambre des Métiers begréisst och virop dës nei Hëllef. Och si wëilt, dass d'Hëllef fir all Betriber aus dem Artisanat, déi eng Perte vum Chiffre d'affaires vun 30 % ze verbuchen hunn, opgemaach géif ginn, awer op d'mannst fir d'Betriber aus dem Commerce de détail. Da plädéiert se nach derfir, fir de Cumul vun deenen zwou Hëllefen ze erméiglechen, fir déi Betriber, déi méi wéi 40 % Perte vum Chiffre d'affaires ze verbuchen hunn.

D'Chambre des Salariés begréisst d'Demarche vum Staat, fir den Entreprises ze hëllefen, fir u Liquiditéiten ze kommen. Et stéiert si awer, dass d'Betriber Staatshëllef kréien, ouni Konditiounen mussen ze erfüllen, wat d'Erhale vun den Aarbechtsplazen ugeet. Dofir fënn si, dass déi Betriber, déi Leit entloosse mussen, am Fall, wou se erëm eng Kéier géife Leitustellen, prioritär déi Leit missten astellen, déi se virdrun entlooss hunn.

De Conseil d'État stellt a sengem Avis fir d'éischt emol fest, dass déi nei Hëllef all déi nei Reegelen a Limite respektéiert, déi vu Bréissel definéiert goufen. De Staatsrot hat eng Opposition formelle am Kader vum Artikel 9 ausgesprach. Hien huet eng Proposition de texte fir dësen Artikel virgeschloen, deen d'Classe-moyennes-Kommissioun natierlech gären iwwerholl huet, fir d'Opposition formelle opzehiewen. Et huet sech heibäi ëm de Contrôle gehandelt, deen a posteriori gemaach gëtt fir ze kucken, ob d'Entreprise d'Konditioun erfüllt, fir d'Aide ze kréien. De Staatsrot stellt nämlech kloer, dass, wann een d'Konditioun net erfüllt, een d'Hëllef muss ganz zréckbezuelen an net just partiell. Hie seet ganz richtig, dass een entweder kompatibel ass oder net. Partiiell kompatibel, dat wär net méiglech.

Ech géif dofir Merci soe fir dat séiert Schaffe vun alle Concernéierten. Ech géif lech alleguerten och Merci soe fir d'Nolauschteren. An ech ginn heimat och den Accord vun der DP-Fraktioun.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools dem Rapporteur Guy Arendt. An da wier et um Rapport zum Projet de loi 7704. Déi honorabel Madamm Simone Beissel, wannechgelift!

Rapport de la Commission des Classes moyennes et du Tourisme sur le projet de loi 7704

■ **Mme Simone Beissel (DP), rapportrice.**- Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, ech hu meng Interventioun elo nach gestrafft, fir lech just d'substantifique Moelle hei ze presentéieren, well et sinn effektiv ganz vill Similitudé mat dem Projet 7703.

Här President, mir wëssen alleguerten, an et ass elo säit Deeg hei ugeklongen, dass déi sanitär Kris ville vun eise Betriber hei zu Lëtzebuerg ganz vill Problemer bereet. An dofir ass et extreem wichteg, dass mer hinnen nei Hëllefen zur Verfügung stellen, fir hinnen eng Chance ze ginn, duerch dës ganz schwiereng Phas ze kommen.

Bei dësem Projet de loi geet et emol haaptsächlech drëm, fir den Delai vum Fonds de relance et de solidarité, dee mer am Gesetz vum 24. Juli dëst Joer scho gestëmmt hunn, ze verlängeren.

Wien ass concernéiert? Et sinn erëm eng Kéier déi Acteuren aus deene vulnerabele Secteuren, déi mer elo schonn hei héieren hunn, dat heescht: Horeca, Tourismus, Evenementiel an Divertissement. Ech ginn awer net méi op d'Detailer an, well de Guy Arendt esou gentil war, lech d'ganz Lëscht aus der Annex virzeliesen, fir lech nach méi genau d'Bild ze ginn, ëm wien et da geet.

Niewent dësen Aktivitéiten ass awer nei an dësem Text, an dat gëtt vun alle Säite begréisst, dass mer de Champ d'application erweidert hunn. Niewent deene genannte Secteure kënn eebe just de Commerce de détail en magasin derbäi, also eis Geschäfter, an en plus d'Organisatiounen, déi Formations professionnelles continues ubidden. An dat ass och gutt esou, da kënnen mer méi Acteuren domat hëllefen.

An dat heite Gesetz, dat gesäit net nëmmen déi nei Hëllef vir, mee et huet och den Advantage, dass et d'Delaie vun dräi Gesetzer verlängert, fir dass dee Moment och méi Leit kënnen an de Genoss kommen. Dat Éischt ass den Delai vun éischte Fonds de relance, dat hunn ech lech scho gesot, an dann d'Gesetz iwwert d'Hëllef vum Commerce de détail en magasin. An dann dat Drëtt, an dat ass e bëssen eng Differenz mam 7703, dat ass d'Gesetz iwwert d'Covidhëllef fir d'Kulturzeen. Dat sinn also professionell Acteuren, d'Intermittents du spectacle an d'Création artistique.

Dat heescht: Zum Beispill, mat deenen Delaien, déi elo verlängert ginn, wann iergendeen, dat kënn jo oft vir, aus iergendengem Grund, aus iergendenger Ursach et verschweest huet, fir matzäit seng Demande eranzeginn, fir vun deenen Hëllefen ze profitéieren, dann huet en elo eng zousätzlech Chance. Fir de Fonds de relance an d'Gesetz iwwert de Commerce de détail en magasin gëtt et verlängert bis de 15. Februar. A fir d'Gesetz, dat d'Kultur betrëfft, gëtt et souguer verlängert - an ech soen et nach eng Kéier, de Guy Arendt hat et schonn ënnerstrach - op den 1. Juni, fir dass och all Mënsch et héiert an dee Moment och nach dovou profitéiert.

Wéi gesäit déi Hëllef aus? Ganz wichteg: Et ass eng Direkthëllef, net remboursabel a steierfräi.

An dann ass et wéi bei deem Gesetz, wat mer schonn am Juli dëst Joer gestëmmt hunn, dass all Entreprise erëm eng Kéier de Choix huet: Loossen ech meng Leit schaffe kommen oder halen ech se am Chômage partiel? An d'Leeschtung, wann ee seng Leit schaffe komme léisst, gëtt mat méi enger héijer Hëllef belount, wéi wann ee se am Chômage partiel hält. Fir all Salaré, deen Temps plein schafft, kritt d'Entreprise 1.250 Euro a fir déi am Chômage partiel 250 Euro. Dora sinn natierlech och d'Indépendantë berücksichtegt.

Dann ass d'Hëllef fir véier Méint, liicht anescht wéi beim Projet virdrun, dat heescht Dezember, Januar, Februar a Mäerz, well bei deem virdrun, do geet et schonn am November un.

D'Formalitéiten: Et muss een natierlech erëm eng Kéier eng schrëftlech Demande eragi fir all Mount, fir deen een dann déi Hëllef ufreet. An do ass awer den Advantage, dass et een eenzeggen Delai ass: de 15. Mee 2021. An dat, mengen ech, misst och hëllefen, fir dass dat dobausse méi einfach gëtt.

Dann ass, wéi och an dem Gesetz vum Juli, en duebele Plaffong virgesinn. Den éischte Plaffong ass: Et kann een net méi wéi 85 % vum Chiffre d'affaires kréien, deen ee verluer huet. An dann en zweete Plaffong: Dat sinn 100.000 Euro Maximum, déi eng Entreprise unique pro Mount ka kréien.

Déi nei Hëllefen, an dat ass d'selwecht wéi am Projet virdrun, aus dem Fonds de relance sinn net cumulabel mat deene vum 7703. Et ass „una via electa“: entweder dat eent oder dat aner.

Et ass awer esou, dass, wann eng Entreprise, an dat ass elo ganz interessant, d'Konditiounen erfüllt, fir sougutt vun där enger wéi vun där anerer Hëllef

kënnen ze profitéieren, dann huet d'Entreprise de Choix - an ech ginn dervun aus an ech vertrauen hinnen do -, dass se déi Hëllef hält, déi fir si am gënschtgesten ass. A wat ganz interessant ass: Vu Mount zu Mount kann d'Entreprise de Choix änneren, dat heescht, vun där enger Aide op déi aner eriwwersprangen.

De Staat huet ausgerechent, dass de Coût vun dësen Hëlfelefen à peu près 60 Milliounen Euro ausmécht, déi dann un d'Entreprises ausbezuegt ginn. A wéi mer alleguerte wëssen: Wat se haaptsächlech brauchen, si Liquiditéiten. An dofir ass dee Montant och berechtegt.

D'Konditiounen, fir dës Hëllef ze kréien, sinn am Artikel 5. Et sinn der am Ganze siwen:

- Et muss een, éischters, eng Autorisation d'établissement hunn.

- D'Aktivitéit, fir déi d'Entreprise dee Mount Hëllef freet, muss u sech virum 15. Mäerz 2020 bestanen hunn.

- Dann drëtt Konditioun: D'Aktivitéit muss während deem Mount bestoen, fir deem d'Hëllef ugefont ginn ass. An natierlech gëllt dat net fir déi Secteuren, déi de Moment zou sinn, dat heescht d'Restauranten, d'Caféen an esou weider.

-Viert Konditioun: Wann d'Entreprise Leit ugestallt huet, dat ass jo eng generell Reegel, musse se am Centre commun de la sécurité sociale ugemellt sinn.

- Da muss de Chiffre d'affaires am Joer virun, dat heescht am Exercice 2019, op d'mannst 15.000 Euro bedroen hunn.

- D'Entreprise muss, fir de Mount, wou se d'Hëllef ufreet, manner oder därerf net méi wéi 25 % vun hirem Personal licenciéiert hunn, fir dass se kann an de Genoss vun där Aide do kommen.

- An dann, an dat ass d'selwecht wéi an dem Projet de loi vu virun: Si muss eng Perte vun hirem Chiffre d'affaires hu vun op d'mannst 25 % par rapport zu hirem Chiffre d'affaires vum selwechte Mount vum Exercice 2019. Wa se am Joer 2019 zum korrespondéierende Mount nach keng Aktivitéiten hat, da gëtt d'Moyenne geholl vum Chiffre d'affaires vun 2019.

Ganz interessant ass awer, a mir haten och d'Diskussioun do an der Classe-moyennes-Kommissioun, fir déi jonk Entreprises, déi eréischt nom 20. Mäerz 2020 ugefaangen hunn ze schaffen, dass déi elo net duerch de Raster falen. Do ass et och elo méiglech, eng Aide ze kréien. Déi leeft awer ënner engem anere Regimm: Déi kréien no de Reegelen vum Régime de minimis gehollef.

Wat muss een a puncto Konditiounen bei d'Demande derbäileeën? Dat ass an dem Gesetz ëmmer dat selwecht wéi virun: Et muss ee bewiese kënnen, dass een déi Konditiounen do erfëllt, an déi néideg Dokumenter eraginn.

Zu den Avisen. Mir kruten der eng Panoplie, och wéi virun: vun der Chambre de Commerce, der Chambre des Métiers, der Chambre des Salariés an dem Staatsrot. Déi si ganz fouilléiert. An ech soen de Beruffschamberen dofir scho Merci. Mee fir d'Detailer dovun verweisen ech op mäi schrëftleche Rapport oder op d'Aviser selwer vun de concernéierte Beruffskummeren.

D'Chambre de Commerce, wéi och beim Rapport virun, begréisst et, dass nei Liquiditéite kommen. Si hätt awer léiwer, et géif bis de Juni 2021 viru. Si hätt och léiwer, dass all Aiden, déi vu Bréissel autoriséiert wäeren, géifen ausgenotzt ginn. A si regrettéiert e bëssen, an dat ass hiert Leitmotiv, dat huet de Guy Arendt och scho gesot, si hätt nach ëmmer gär méi Simplification administrative, dass een eenzegen didaktische Formulaire géif erausgoen, notament wann een de Choix huet zwëschen deenen zwou Hëlfelefen, fir dass d'Entreprise sech do relativ schnell kënnen erëmfannen, fir déi Aiden do unzefroen.

Da begréisst och d'Chambre des Métiers et, dass Liquiditéite kommen. Si begréisst et, dass de Champ d'activité ausgedeeent gëtt. Si begréisst et och, dass d'Delaiën ausgedeeent ginn. Si hätt just gär, dass déi Aidé solle cumulabel ginn. An dat geet jo awer géint d'Philosophie vun deenen Texter.

D'Chambre des Salariés mécht och e bëssen eng Repetitioun vun hire Recommandatiounen an Do-leancen, déi se schonn am Summer, am Juli eraginn huet. Si huet ëmmer Problemer mat deem Seuil, dass kënn 25 % vum Personal entlooss ginn an dass een dann nach eng Aide kritt. Domat ass se net d'accord. A si seet, an dat mécht och Sënn an ech hunn dat och scho bei menger leschter Interventioun hei gesot, dass déi Leit, déi duerch Covid entlooss gi sinn, prioritär erëm eng Kéier missten agestellt ginn. Ech mengen, domat huet kee Mënsch e Problem.

De Staatsrot begréisst fir d'éischt, dass all déi Hëlfelefe konform sinn zu den europäesche Reegelerwerker. En huet awer dann zwou Opposition-formellë gemaach.

Déi éischt mat dem Artikel 5: Do ass et gaangen ëm de Mode de calcul vun de Pertë vum Chiffre d'affaires vun deene jonken Entreprises, déi eréischt 2020 hir Aktivitéiten ugefaangen hunn. D'Classe-moyennes-Kommissioun huet der Formulatioun vum Staatsrot, deen esou gentil war, eis déi direkt ze liwweren, gefollegt an dunn ass déi Opposition formelle opgehewe ginn.

Dat selwecht, dat ass mat där zweeter Opposition formelle. Dat ass déi selwecht, déi de Guy Arendt genannt huet. Dat ass déi Geschicht vum Remboursement, wou de Staatsrot seet: „Entweeder et rembourséiert een oder net, mee et kann een net eng Partie rembourséieren an déi aner Hallschent net.“

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, ech komme schonn zum Schluss. An ier ech lech den Accord vun der DP ginn, wollt ech awer nach dem Minister Lex Delles a senger ganzer Ekippen häerzleche Merci soen, souwéi de Beruffschamberen an dem Staatsrot, mee och all de Membere vun der Classe-moyennes-Kommissioun an den Häre Timon Oesch a Gigo Lamesch.

Mir hu schnell an akribesch genau geschafft, well mir wollte lisibel - well et sinn awer ganz technesch Projeten - an trotzdeem ganz performant Gesetzer hei maachen, sougutt fir de Projet 7703 wéi fir de 7704, an hannerdru kënn nach de 7718, fir dass déi Hëlfele sou schnell wéi méiglech kënnen un eis Entreprises, déi wierklech e ganz staarke Besoin hunn, erausgoen. Dofir hoffen ech, dass mer dat heimat fäerdegbréngen. Ech bieden ëm Är Mathëllef an ech gi bien entendu mat Freed den Accord vun der DP.

Villmools merci.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools der Madamm Rapportrice Simone Beissel. Als éischte Riedner fir déi gemeinsam Diskussioun ass den honorabelen Här Marc Spautz agedroen. Här Spautz, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

■ **M. Marc Spautz (CSV).** - Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, fir d'Alleréischte e grouse Merci un déi zwee Rapporteren, den Här Arendt an d'Madamm Beissel, fir déi Erklärungen, déi se ginn hunn, fir dee schrëftlechen an dee mündleche Bericht, dee si hei virgedroen hunn, an och fir déi konstruktiv Diskussiounen, déi mer an der Kommissioun haten.

Fir déi Leit, déi an der Kommissioun sinn, do ass et näischt Neies, wat ech elo hei zielen, well ech allkéiers op déi selwecht Punkte gedréckt hunn, och beim Här Minister. Dat Eenzegt, wat et elo emol Guddes mat sech bruecht huet, dat ass: Ech si bestëmmt nom Här Minister an deenen zwee Rapporteren elo deejeinegen, deen am meeschten d'Kommunikatiounen C(2020) 1863, C(2020) 2215 vum 3. Abrëll, C(2020) 3156 vum 8. Mee, C(2020) 4509 vum 29. Juni an C(2020) 7127 vum 13. Oktober intus huet, well dat alleguerten déi europäesch Kommunikatiounen sinn, wou mer allkéiers, wa mer erëm Diskussiounen haten, erëm gesot kritt hunn: „Dat do ass europäesch net machbar“, an da bass de erëm an eng vun deene Kommunikatiounen vun der Europäescher Kommissioun kucke gaangen, fir dann ze soen: „Wéi ass dat da méiglech, well dat gëtt et awer an anere Länner?“

Do gëtt et jo och Méiglechkeeten an deene Kommunikatiounen, fir verschidden Optiounen ze huelen, wat ee ka gi vun Hëlfelefen oder net ka ginn, well et awer schwierig verständlech war, wann Der héieren hutt, wéi et bei eiser Restauratioun geet, a wann Der wësst, wéi et an der Restauratioun geet an Nopeschlänner.

Déi eng, ob dat déi däitschsproocheg sinn oder éischter déi frankofon, do sinn et zwou verschidden Hëlfelesmesuren, déi et gëtt. An an Däitschland gëtt et dann net nëmmen eng, mee do gëtt et der eng plus 16, well och all Bundesland selwer nach eng Kéier kann Hëllef dropleeën.

Wat awer do anescht ass wéi bei eis, dat ass: Do ass et méiglech, laut deene verschiddene Bundesländer, dass Der kënn op 100 % kommen. Do gëtt nämlech eng Kéier den Émsaz komplett geholl, wou Der eng Gesamtzomm kritt, an da kënn Der nach bis 25 % iwwer den Takeaway bäikréien. Wann Der dann op iwwer 100 kommt, da musst Der natierlech zrëckbezuelen, well et ass jo net 110. Obwuel, wann ech den Här Baum vu gëschter nach an Erënerung hunn, wéi e gesot huet, et kéint ee jo Schold maachen a Schold maachen, mir kéinten de Leit och 110 % ginn - dat war eent vun Äre leschte Wieder gëschter Owend, Här Baum, wéi Der déi lescht Interventioun gemaach hutt -, dann hätt een dofir och kënnen 110 % ginn. Mee Spaass bei Sait!

Déi 110 % mussen et net sinn, mee mir si jo awer der Meenung: Et mussen 100 % sinn! Well déi Leit hu jo net fräiwëlleg decidéiert zouzemaachen. Déi hu jo net vu sech aus gesot: „Elo bleiwe mir emol doheem, mir maachen näischt.“ Respektiv, wat der jo ganz vill maachen, an Dir hutt alleguerte sougutt

wéi ech an och anerer gesinn, doheem an der Boîte respektiv um Internet, wou se lech schreiwen, dass Dir awer kënn de Menü fir Chrëschttag, dee fir Neijersdchdag, dee fir Silvester, alles bei hinne bestellen, well si jo och en Ausfall hunn. Well et ass jo net, dass déi Leit net wëlle schaffen, mee déi Leit géife gär schaffen, mee si hunn d'Chance net derfir.

Dofir si mir och der Meenung ... An de leschte Freideg war och schonn en zesummegeschniddenen Text op RTL vun dem Här Minister, der Madamm Beissel a vu mir, wou ech och deemools scho gesot hunn: „Mir sinn der Meenung, dass déi Leit missten 100 % kréien, well si net selwer déi Decisioun geholl hunn zouzemaachen.“

Et ass fir mech eppes anescht, ob s du selwer eppes méchs oder ob s de vun uewen erof gesot kriss: „Du därfs net méi schaffen!“ Et ass déi selwecht Geschicht, ech maachen eng Klammer op, et huet guer näischt mat deem heite Gesetz ze dinn, mee et ass dee selwechte Prinzip, an den Här Arendt versteet mech elo ganz gutt: Dat ass beim Wëlschued, wou ech och net verstinn, wann s de net därfs op d'Juegd goen, dass et dann net deejeinegen ass, deen der d'Juegd verbitt, deen 100 % vum Wëlschued muss iwwerhuelen. Well och dat schéngt mer do logesch ze sinn: Wann s de eppes net därfs maachen, da muss de et och zu 100 % kënn rembourséiert kréien. Klammer erëm zou.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Marc Spautz (CSV).** - Et ass net den Här Delles an et ass och en anere Minister. Mee ech wëll dat awer och gesot hunn.

De leschte Méindeg hate mer nach eng Kéier eng Diskussioun, wou den Här Minister leider net konnt derbäi sinn. Mee ech weess awer zanter e Méindeg den Owend, wou e war, wéi en net bei eis an der Kommissioun war: E war mam Här Kersch, mam Här Gramagna a mam Romain Schneider zesumme mat de Verrieder vun der Restauratioun. Wat jo dann och gutt war, dass se dee Moment zesumme waren. Mee dee Moment hate mir vläicht net all déi Informatiounen, well ech hat do nach eng Kéier verschidde Froen opgeworf, ënner anerem, dass d'Leit méi séier misste gehollef kréien, well d'Gesetz ... Et kann net sinn, dass eréischt am Januar ... - d'Madamm Beissel an och den Här Arendt hunn op d'Delaiën higewisen -, dass d'Betriber noutfalls kënn musse méi laang op déi Sue waarden!

Déi Betriber hunn d'Liquiditéit net! Well déi haten dee ganze Summer net vill. Si hate keng Hochzäiten, si hate keng Kommunikatiounen, wat awer an der Restauratioun zum Émsaz bäidréit. Si haten am Summer weider keng Touristen, oder net vill. Dach, Lëtzeburger, awer net esou vill wéi déi Jore virun. A si hunn och elo erëm näischt. Si hu keng Joresenfeieren, si hu keng Chrëschtfeieren, wat jo awer hei zu Lëtzebuerg eng net onwichtig Tradition ass. Dat hëlleft deene Betriber, fir relativ vill Suen ze kréien. Wann Der mat hinne schwätzt iwwert de Chiffre d'affaires, dann mécht normalerweis d'Joresenn bis 20 %, 25% aus an de Bilan vun de Betriber.

A wann déi Sue feelen, déi huele se net méi eran! Et ass jo bei de Restauranten a bei de Coifferen esou - et ass ëmmer komesch, wann ech vun de Coiffere schwätzen, mee och ech muss goen -, ...

(Hilarité)

... do kënn Der net nach eng Kéier weider goen. Dir kënn eng weider Box kafen, Dir kënn e weidert Hiem kafen, mee Dir kënn awer net retroaktiv eemol weider bei de Coiffer goen an Dir kënn net retroaktiv dräi-, véiermol iesse goen. Dat bréngt Der och net fäerdeg. Soudass déi déi Suen ni méi kënnen erakréien, déi se do verluer hunn. An dofir si mir eeben der Meenung gewiescht, dass een dat misst zu 100 % ersetzen.

Mir haten och mam Minister - dat war awer net de leschte Méindeg, mee dat war de leschten Dënschdeg an der Kommissioun - eng Diskussioun iwwert de Bong vun deene 50 Euro. A mir haten och scho méi laang eng Kéier eng Diskussioun mam Minister iwwert de Bong vun deene 50 Euro an dunn hat de Minister gesot: „Jo, mir wëllen déi 50 Euro net verlängeren, well soss ass d'Wantergeschäft oder d'Joresenggeschäft dann net méi méiglech.“ Mee dat soll bis den 31. Dezember lafen an da wier et eriwuer. Et war meng Kolleegin d'Françoise Hetto, wat dat e puermol bruecht huet. Mir sinn der Meenung, dass dee muss verlängert ginn!

Ech sinn och frou, Här Minister, dass ech an Ärem Communiqué gelies hunn, dass Der amgaange wiert, driwwer nozedenken.

(**M. Marc Spautz montre un document.**)

Mee mir ginn elo emol eng Motioun of als CSV, dass mir der Meenung sinn, dass dee Bong misst op den 31. Mee 2021 verlängert ginn. Wannechge-lift.

Motion 1

La Chambre des Députés,

- considérant le grand succès qu'ont connu les bons d'hébergement de 50 € ;

- considérant que les bons d'hébergement ne sont valables que jusqu'au 31 décembre 2020 et qu'un grand nombre d'entre eux n'ont pas encore été utilisés ;

- considérant que le secteur de l'hôtellerie est fortement touché par les nouvelles restrictions mises en place le 25 novembre 2020,

invite le Gouvernement

- à prolonger la validité des bons d'hébergement jusqu'au 31 mai 2021 inclus.

(s.) Marc Spautz, Nancy Arendt épouse Kemp, Emile Eicher, Françoise Hetto-Gaasch, Gilles Roth.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Här Spautz, erlaabt Der, datt den Här Minister Delles direkt kann eppes soen?

■ **M. Marc Spautz (CSV).** - Ech erlaben em bal alles. Ech hu kee Problem.

■ **M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes.** - Merci villmools, Här Spautz. Ech sinn och ganz frou, dass Der mer esou gutt nolauscht, wann ech da Saache soen. Ech wëll just eng Präzisioun ginn. An zwar hunn ech net gesot, ech wier ënner kengen Émstänn averstanen, de Bong iwwert den 31. Dezember eraus ze verlängeren. Ech hu gesot, dass et am Moment net opportun wär, dat war déi Diskussioun, déi mer an der Kommissioun haten. Et gouf eng Question parlementaire, op déi geäntwert ginn ass, wou gesot ginn ass, dass d'Iddi am Moment net do wär. Ech mengen, mir kommen awer duerno doudsécher nach eng Kéier bei der Motioun dorobber ze schwätzen.

Dann natierlech, Dir hutt gesot, ech hätt e Communiqué gemaach. Dir hutt e selwer gewisen. D'Entête ass vun der Horesca. Dat heescht, et ass natierlech e Communiqué vun der Horesca, deen an den Diskussiounen war.

An, jo, ech hat de leschte Méindeg déi Reunion, mat all deenen anere Ministeren, well ech mengen, dass et natierlech ganz wichteg ass, wann d'Kommunikatioun op allen Niveauen stëmmt.

■ **M. Marc Spautz (CSV).** - Jo, merci. Mee ech wollt awer soen, d'Madamm Hetto hat lech d'Fro gestallt. Do si mer eis awer eens. Dofir och déi Motioun, déi mer als CSV bruecht hunn.

Och do hate mer schonn d'lescht Woch gesot, dass d'Betriber misste gehollef kréien, fir déi Liquiditéiten ze iwwerbrécken, wa se déi Suen net hunn. Och do liesen ech elo hei aus dem Communiqué - dat ass dann net vun Ärer Sait, mee dat sinn Är Conféren aus de Finanzen an aus der Sécurité sociale -, dass se dat dann och iwwert den 31. Dezember eraus méi soft gesinn, fir do kënnen ze bezuelen. Mee Dir wäert jo och herno sécherlech drop agoen, dass och do d'Méiglechkeet besteet, dass d'Betriber net direkt den Hals zougedréit kréien, well soss wier d'Gefor ganz grouss, dass verschidde Betriber, trotz deenen Hëlfelefen, déi mer haut hei decidéieren, et net kënn packen an och domadder net kënnen iwwerliewen.

(**M. Mars Di Bartolomeo prend la présidence.**)

Et ass eis awer och opgefall, wann een déi Texter alleguerte liest, dass et och nach aner Rechemodeler géif ginn, fir déi Hëlfelefe kënn festzeleeën. Dofir si mir der Meenung, dass een hätt einfach kënnen de Chiffre d'affaires huelen als Globaalt a vun deem Punkt ausgoen, an net dat, wat den Här Arendt oder d'Madamm Beissel bruecht huet - do war ech net méi sécher, wien nach eng Kéier d'Beispill mam Geltendmaache bruecht huet -, mat deenen 100 %, wat ka geltend gemaach ginn, mee dass et hei wierklech och méiglech wier, op de gesamte Chiffre d'affaires ze kucken an dann ze soen: „Mir maachen eng Hëlfelefe a mir bezuelen op dee Montant direkt zrëck, ouni dat mat de Frais-directen ze kucken.“ Ënnert dem Total sinn et Ënnerscheeder - well mir hu selwer Rechebeispiller gemaach. Den Här Minister hat mer nach eent um Telefon als Rechebeispill ginn. Do kommen aner Saachen zustan, wann Der iwwert d'Fraise schwätzt wéi wann et iwwert de gesamte Chiffre d'affaires geet.

An dofir géif ech och do eng Motioun an eisem Numm ofginn. Wannechgelift, Här President.

Motion 2

La Chambre des Députés,

- considérant que des entreprises issues des secteurs Horeca, du tourisme, de l'événementiel, de la culture et du divertissement sont particulièrement impactées par les mesures prises en relation avec la pandémie du Covid-19 ;

- rappelant que le projet de loi ayant pour objet la mise en place d'une contribution temporaire de l'État aux coûts non couverts de certaines entreprises contribuera, sous forme de subventions directes, à une partie des coûts non couverts des entreprises de certains secteurs ;

- notant que les coûts fixes diffèrent beaucoup entre les différentes entreprises, notamment entre locataires et propriétaires de bâtiments ;

- *considérant que d'autres pays ont mis en place des aides tenant compte des baisses des chiffres d'affaires des entreprises,*

invite le Gouvernement

- *à octroyer, outre la contribution temporaire aux coûts non couverts, des aides aux entreprises susmentionnées en basant le mode de calcul de ces aides sur la baisse effective des chiffres d'affaires.*

(s.) Marc Spautz, Nancy Arendt épouse Kemp, Emile Eicher, Françoise Hetto-Gaasch, Gilles Roth.

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de la séance.* - Merci.

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- Wa mer dann ... Also, wann ech jo elo wéisst, Dir géift déi do stëmmen, da bräicht ech elo net méi weiderzefueren. Mee well ech awer d'Gefill hunn, dass et 31:29 gött - ...

(**Hilarité**)

... ech hoffen, dass ech mech ieren, mee wie weess -, wollt ech awer dann nach eng aner Motioun presentéieren. An den Här Arendt an d'Madamm Beissel hunn dat och scho bruecht, dass an den Avise vun de Beruffschamberen nach eng Kéier d'Diskussioun geféiert gött, ob 40 % oder 30 %, wat jo méiglech ass laut der Direktiv.

Nee, mir brauchen déi heiten net ze stëmmen, well Dir stëmmt déi aner mat. Also, ech weess dat! Mee ech ginn déi heiten dann awer emol zur Sécherheet of beim Här President, an där mir der Meenung sinn, dass scho bei 30 % alles dat misst mat a Rechnung geholl ginn. Dofir, Här President, ass dat eng weider Motioun vun der CSV zu deem Thema.

Motion 3

La Chambre des Députés,

- *considérant que le Gouvernement entend mettre en place de nouvelles aides sous forme de subventions directes afin de soutenir les secteurs fortement touchés par la crise tels que l'événementiel, le Horeca, le tourisme, la culture et le divertissement ;*

- *considérant que les nouvelles restrictions et surtout la fermeture d'autant d'entreprises engendreront de grandes pertes pour celles-ci ;*

- *considérant que les deux projets de lois soumis au vote de la Chambre des Députés ne prennent en compte que les entreprises ayant eu des pertes d'au moins 40 % par rapport au même mois de l'année précédente ;*

- *considérant que la Commission européenne autorise à mettre en place des aides pour les entreprises n'ayant connu qu'une perte de 30 % par rapport au même mois de l'année précédente,*

invite le Gouvernement

- *à instaurer un système d'aide pour les coûts non couverts et pour les aides de relance qui tiennent compte de toutes les entreprises ayant connu une perte du chiffre d'affaires d'au moins 30 % par rapport au même mois de l'année précédente.*

(s.) Marc Spautz, Nancy Arendt épouse Kemp, Emile Eicher, Françoise Hetto-Gaasch, Gilles Roth.

Dir Dammen an Dir Hären, léif Frënn, de Virus huet eis gewisen, wou eis Grenze sinn. En huet eis gewisen, wou eis Grenze sinn als Mënschen. En huet eis gewisen, wou eis Grenze sinn als Consommateuren.

An aneschers wéi bei anere Problemer, déi dës Woch am Mëttelpunkt stoungen, ob mer do elo iwert de Budget geschwat hunn oder, wat och aus dem Bericht vum Här Budgetsrapporteur ervirgaangen ass, doriwwer, wat mer alles hu vu Problemer an der Natur, an der Ëmwelt, d'Ärderwärmung, wat Saache sinn, déi mer wëssen - déi si previsibel gewiescht! -, war dee Virus, deen hei komm ass, net previsibel.

Mir wëssen och hoergenau, dass virun allem och déi mënschlech an déi kierperlech Zouwendung deenen enge méi, deenen anere manner schonn e bësse feelt. Wann ee gewinnt ass, engem d'Hand ze drécken, wann ee gewinnt ass, een an den Aarm ze huelen, an op eemol geet dat net méi, dann ass dat eng Ëmstellung. An déi Ëmstellung gött ëmmer méi laang.

An net méi spéit wéi gëschter hate mer och nach eng Diskussioun mat der Madamm Familljeminister doriwwer, wann ee sech do net méi ka gesinn. Mir mussen och eppes ënnerhuelen, well mer hei zu Lëtzebuerg enorm Zuelen hu bei deenen Ugestachen an och enorm Zuelen hu bei den Doudegen. An neierdénge hu mer jo och d'Quarantän an der Schoul, wat am Ufank net de Fall war ... Ech hat scho wëlles, eng Schoul ze loune fir Chrëschttag, well do kann ee sech net ustiechen! Mee dat huet sech jo elo geännert déi lescht Deeg.

(**Brouhaha**)

An dofir ass et och wichteg, dass een eppes ënnerhëlt.

Mee wat awer onverständlech ass: Wann ech bei de Coiffer ginn, muss ech zwee Meter wäit ewechbleiwen, ech muss eng Mask unhalen an hie muss och

eng Mask undoen an e wäscht mech an en traitéiert mech, a wann ech duerno ginn, da muss alles desinfizéiert gi vu vir bis hannen, obwuel ech eng Mask unhat. Wann ech am ëffentlechen Transport sinn, dann doen ech och eng Mask un. Ech sëtzen och do, keng zwee Meter wäit ewech vun aneren, an do gött net desinfizéiert. An do ware Kolleegen, déi haten eng Motioun eraginn, dass iwwerall missten Desinfektanten hikommen. Do ass gesot ginn: „Mir brauchen dat net.“

Dann ass et awer schwierig, de Leit ze erklären, déi beim Coiffer sinn: Si mussen zwee Meter wäit vuneneen ewechbleiwen, si mussen eng Mask unhalen an deen, dee se traitéiert, muss och eng Mask unhunn. Am ëffentlechen Transport ass keng Gefor an hei ass eng.

An do, Dir Dammen an Dir Hären, léif Frënn, dat huet eppes ze di mat Logik a Verhältnisméissegkeet. Wa mer gären hätten, dass d'Leit dat akzeptéieren, wat mer alles soen, da muss och déi Verhältnisméissegkeet klappen! Déi ass do, fannen ech op alle Fall, net méi ginn.

Et sinn eenzel Branchen zougemaach ginn. Ech däerf mäi Bifdeck, meng Pizza oder mäin Tofu net méi am Restaurant iessen, obwuel d'Restaurants - an do wëll ech eng Lanz hei fir se brieche - terribel investéiert hunn op Hygiëneskonzepter, terribel Dëscher erausgeholl hunn, fir dass se dat kéinten erfëllen, wat mer als Konditioun gesat hunn, Schutzvirrichtungen geschafen hunn drop an derwider. Mee och mat Abstand däerf ech do net méi iessen a mir däerfen och net méi zu véier dohinnergoen. Awer bis gëschter war et awer méiglech, Här Reporter vun deem Gesetz, an der Galerie marchande säin Thüringer, seng Mettwurst ouni Mask ze bafan an een deem anere seng Kierperflëssegkeete weiderzeginn.

(**Hilarité et brouhaha**)

An dat wëll ech awer soen ...

■ **M. André Bauler** (DP).- Et ka jiddweree maachen, wéi e wëllt.

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- Spruddelen, Här Graas, ...

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de la séance.* - Also, Här Spautz, dat do kléngt bal no Orgien.

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- ... Spruddelen.

(**Interruption**)

■ **Une voix.**- Ech froe mech, wat den Här Spautz am Supermarché mécht.

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- A genauou ass dat dofir fir d'Leit onverständlech, firwat een däerf am Gedrängel vun enger Foussgängerzon sinn, a Butteker op engem Wulldësch aktiv sinn, mee et däerf een net méi an de Restaurant goen. Et ass eng Decisioun, déi d'Chamber geholl huet op Propositionen vun der Regierung, mee et ass awer schwéier no-vollzéibar. Dofir bleiwe mir derbäi, dass et 100 % musse sinn, fir deene Betriber ze ersetzen.

Här Vizepräsident, do ass een, deen d'Hand an d'Luucht hält.

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de la séance.* - Nach eng Kéier.

(**Hilarité**)

Nach eng Kéier.

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- Do wollt een eng Fro stellen.

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de la séance.* - Jo, Dir hat virdrun nach eppes gesot.

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- Spruddelen?

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de la séance.* - Dir sot: „Här Vizepräsident“.

(**Exclamations**)

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- A, Här President, pardon!

(**Hilarité**)

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de la séance.* - Merci, merci!

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- Bläme! Lèse-majesté!

(**Hilarité**)

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de la séance.* - Här Kartheiser.

■ **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Här President, ech freeë mech, Member vun enger Chamber ze sinn, wou de Protokoll nach esou héich geschat gött. Mee déi Fro ...

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- Här Kartheiser, maacht wannechgelift e bësse méi haart!

■ **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Jo. Dat kann ech.

(**Hilarité**)

Ech probéieren, méi haart ze schwätzen, Här Spautz, mee mir hunn e Problem mat der Akustik heibannen.

Déi Fro, déi ech lech wollt stellen, Här Spautz, well ech hunn lech nogelauschert an Ärem ganz be-

geeschterten Exposé fir d'Restaurants an déi Sécherheetsmoosnamen, déi do geholl gi sinn, mee, wat ech dann net verstinn, an Dir hutt gesot, et war eng Decisioun vun der Chamber, mee: D'CSV huet dat dote gefuerdert. D'CSV huet souguer nach méi streng Moosname gefuerdert a wëllt souguer d'Geschäfte zoumaachen déi geschäftsuppe Sonnedege!

Et ass keng Partei heibannen, ausser ech géif mech ieren, déi méi streng Moosname fuerdert. Wéi ass dat kompatibel mat Ärer Ried elo, wou Der esou eng Lanz briecht fir déi Geschäfte an lech praktesch beklot, datt déi zougemaach gi sinn? Hëlleft mer, Är Positioun besser ze verstoen, wannechgelift!

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- Majo, ganz gären, Här Kartheiser. A merci fir déi Fro. Ech hat et awer am Ufank gesot.

Mir sinn der Meenung, dass all Betrib, dee verpflichtet gëtt zouzemaachen, 100 % muss rembourséiert kréien an dass dat net op 90 % oder op 80 % däerf bleiwen! Well net de Betrib huet decidéiert zouzemaachen, mee et ass decidéiert gi vun der Regierung an duerno ofgeseent gi vum Parlament. Dofir ass et wichteg, dass dann déi Betriber, déi dat net selwer decidéiert hunn, och zu 100 % rembourséiert ginn! Dat ass d'Beispill, wat ech wollt ginn. Si hunn dat net selwer decidéiert, mee da solle se och zu 100 % rembourséiert ginn!

■ **M. Gilles Baum** (DP).- Dir hutt net geäntwert.

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- Majo dach, ech hu geäntwert, Här ... Hutt Der nach eng Fro, Här Baum? Da stellt se!

(**Interruptions diverses**)

Ma dach! En huet mech gefrot, firwat ech hei esou géif eng Lanz brieche fir d'Restaurants. Ma ech brieche hei esou eng Lanz fir d'Restaurants, dass se 100 % solle kréien, wann d'Regierung decidéiert, dass de Restaurant zou ass. Dofir solle se 100 % kréien. Keng 80 % a keng 90 %, mee 100 %!

(**Interruption par M. Gusty Graas**)

Majo, mee ech wollt lech soen, Här Graas - dann hat Der net nogelauschert -, Äre Fraktiounschef huet gëschter Owend gesot beim Budget, da géife mir Scholde maachen, an dat ass alles erlaabt. Dat kënnt Der nolauschteren, gëschter Owend. Et ware seng lescht Wieder a senger Ried. Dat war den Här Baum, deen dat gesot huet, net d'CSV! Ech wëll lech dat just soen.

An et war den Här Bettel, dee viru sechs Méint heibanne gesot huet op dëser Tribün: „Et kascht dat, wat et kascht!“ An dofir, wann een dat esou seet, da muss een dat och duerno an d'Tat ëmsetzen an dat och maachen. An dat gött hei net gemaach! Dofir, et geet net duer, dat ze soen an et duerno net ze maachen!

Mir als CSV wäerten déi Gesetzter, obwuel mer der Meenung sinn, et geet net wäit genuch, matdroen, well et ass nach ëmmer besser „e Spatz an der Hand wéi e Kueb um Daach“, sou hat ech d'lescht Woch gesot an dunn hunn ech gesot kritt, et wär eng Dauf, ...

■ **Une voix.**- Eng Dauf!

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- ... ech misst dat rektifizéieren.

■ **M. Gusty Graas** (DP).- Et gött héich Zäit, datt Dir erëm an d'Regierung kommt!

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de la séance.* - Kolleegen, wannechgelift!

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- Majo, dat ass ... A, Här Graas, do ginn ech lech Recht! Et gött héich Zäit, dass mir erëm an d'Regierung kommen! Do hutt Der Recht, Här Graas. Wonnerbar!

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de la séance.* - Kolleegen, wannechgelift e bësse méi lues, soss muss den Här Spautz ze haart schwätzen.

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- Merci, Här President.

(**Brouhaha**)

Dir Dammen an Dir Hären, léif Frënn, ech hat elo all déi Punkten nach eng Kéier bruecht, souwuel beim 7703 wéi beim 7704. Dat eent sinn déi 40 % an déi 30 %, ech soulevéieren et nach eng Kéier. Dat anert ass, dass mir der Meenung sinn, et misst méiglech sinn, déi 100 % kënnen erëmzeginn.

Mir sinn och der Meenung, de Plaffong, Här Minister, vun enger Millioun kéint op dräi Milliounen an d'Luucht goen. Och dat ass méiglech laut der Virstellung vun der Kommissioun. Och dat steet an der Dokumentatioun vun der Kommissioun.

An da bleibt och nach ee Secteur, iwwert dee mer guer net geschwat hunn. Dat sinn d'Zouliwwerer vun de Restaurants. Do denken ech notament un d'Gedrénksindustrie an an d'Liewensmittelindustrie, well déi hunn och heirënner ze leiden. Do ass et och wichteg, dass déi Betriber net op der Streck bleiwen! D'Wënzer, d'Brauereien, déi manner verkaufen doduerch, dass am Restaurant manner konsuméiert gëtt respektiv guer net konsuméiert gëtt,

och déi Betriber - si sinn zwar net zougemaach ginn, mee si sinn awer indirekt ofhängeg vu Betriber, déi zougemaach gi sinn - mussen Hëllef kréien. A getrei den Aussoe vum Premier: „Et kascht, wat et kascht“, dierft et jo dann och kee Problem sinn, fir déi Hëlfelefen ze ginn.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, och wa mer net mam Projet am Detail averstane sinn, well alles feelt, wat ech lech gesot hunn, wäerte mer de Projet awer matstëmmen, well, wéi gesot, nach eng Kéier: „Besser de Spatz an der Hand wéi d'Dauf um Daach.“

Merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de la séance.* - Merci dem Här Spautz. Déi nächst Riednerin ass d'Tess Burton. Madamm Burton, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Tess Burton** (LSAP).- Voilà. Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, „Bleift doheem!“ gëllt an dësen Deeg méi wéi jee. Eis Zuele sinn net op deem Niveau, op deem mer se gären hätten. Dës Ëmstänn hunn d'Regierung an eis an der Chamber Ufank der Woch derzou gefouert, Mesuré wéi d'Ausgangsspär, d'Besuchsbeschränkungen, awer virun allem d'Fermeture vum Horeca-Beräich an der Kultur bis de 15. Januar ze verlängeren.

Einfach ass dat mat Sécherheet fir keen. Mir sinn alleguer sozial Wiesen a géife gären se Frënn a Famill erëmgessinn, se an den Aarm huelen, jo, och iwert d'Feierdeeg mat hinnen zesumme feieren. Dass mir dat elo net kënnen maachen, deet wéi, mee d'Hoffnung, dass et mam Impfstoff awer geschwé besser geet, besteet.

Net einfach, fir net ze soen extreem kritesch ass och d'Situatioun fir eis Wirtschaft, fir eis Betriber. Och si leiden ënnert de Restriktiounen, ganz besonnesch déi, déi komplett hu mussen zoumaachen: d'Restaurants, d'Caféen, d'Fitnessstudioen, d'Kinoen an d'Theateren, fir der nëmmen e puer ze nennen. Si hunn et am schwéiersten, well si keng Leit méi empfänke kënnen.

Mir ënnerstëtzen déi aktuell Restriktiounen, well et wichteg ass, eis Léifsten net ze verléieren, well mir net wëllen de Risk agoen, dass d'Zuel un Doudege weider an d'Luucht geet, a virun allem, well mer eis Leit an de Spideeler, d'Infirmieren, d'Dokteren an d'Flegepersonal, déi physesch a psychesch un hir Limite kommen, net wëlle komplett iwwerlaaschten. „Bleift doheem!“, wa mir et net scho fir eis maachen, da fir si! Aus Respekt virun eise Matmënschen an deenen, déi un éischter Stell eis Gesellschaft momentan um Liewen halen.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, et kënnt och nees eng Zäit nom Covid mat engem erëm méi liewege Liewen, wou mir eis nees all an de flotte Baren, op Theaterwender a Concerte kënnen erëmgessinn. Fir dass dat awer méiglech ass, mussen déi verschidden Acteuren an Institutiounen et duerch dës Kris packen.

Fir kee Betrib ass et am Moment einfach, iwwert d'Ronnen ze kommen. A fir déi, déi zouhunn, ass et bal eng Saach vun der Onméiglechkeet. Dofir ass elo méi wéi jee Solidaritéit gefrot. Kaaft lokal! Bestellt Äert lesse weider bei Äre Liblingsrestauranten! Jo, jiddweree kann en Deel derzou bäidroen, dass verschidde Betriber weider op d'mannst e klengt Akkommes hunn. Dat aleng wäert awer wuel net duergoen an dofir ass et wichteg, dass mir haut dräi weider Hëllef fir de Mëttelstand stëmmen.

Här President, déi am meeschte gefroten an erwaarden Hëllef ass wuel d'Contribution temporaire de l'État aux coûts non couverts, de Projet de loi 7703. Ech si frou, dass d'Regierung op dese Wee geet. Mëttel- a Groussentrepsien aus de Secteure vum Tourismus, dem Evenementiel, der Kultur, dem Divertissement an, ganz wichteg, och den Organismen aus der professioneller Ausbildung solle 70 % vun hiren net gedeckte Käschten zréckkréien. Bei de klengen a Mikroentreprisë sollen et 90 % sinn. Derbäi kënnt, an dat ass vläicht souguer dat Allerwichtigst, dass déi Acteuren, déi gezwonge sinn, fir d'Verbreedung vum Virus anzedämmen hir Dieren zouspären, 100 % vun hiren net gedeckte Fixkäschte kënnen rembourséiert kréien.

Dese Projet bedeit e gewëssene Präis fir de Staat, mee, léif Kolleeginnen a Kolleegen, dese Präis ass et derwäert. Firwat?

Éischtens, well mer absolutt wëllen, dass, och wann d'Zuelen erëm erfoginn an de Covid iergendwa Vergangenheet ass, nach eis Liblingsbutteker a -restauranten, awer och eis Kulturofferen do sinn. Et gëllt, d'Faillite vun eise Betriber ze ëmgoen. Eidel Geschäftsplazen, eidel Stied an eidel Kulturinstitutiounen sinn eeben elo néideg, fir dass se am Post-covid erëm voll zougängelech sinn. Fir dass se awer bis dohinner net verschwonnen sinn, ass ënner anere méi heiten Hëllef néideg.

Zweetens geet et net nëmmen ëm de Betrib, de Restaurant oder de Fitnessstudio u sech, et geet och ëm déi sëllechen Aarbechtsplazen, déi mat hinne verbounne sinn. Ee Buttek manner bedeit x Aarbechtsplaze manner. Oder e Restaurant, deen

d'Dieren huet mussen zouspären, bedeit x Chômeure méi.

Drëttens musse mer eis och bewusst sinn, dass niewent den Eenzelschicksaler vun de Salariéen och déi vum Patron, vun engem Independant oder engem selbstständige Kënschtler un esou Fermeturen hänken. E Lokal, wat si während Joren oder vläicht eréischt säit Kuerzem opgemaach hunn, mat vill Motivatioun a Begeeschterung féieren, gëtt elo duerch eng Kris, fir déi keen eppes kann, füttigemaach. Kleng Projete bis zu grouss Liewenswierker stinn also um Spill. Dofir ass et esou wichtig, dass de Staat seng Responsabilitéit iwwerhëlt an all deenen Acteuren ënnert d'Äerm gräift.

Här President, dës Hëllef kënnst och dem Horeca-Secteur zegutt, zu deem ech awer nach e Wuert wollt soen. Grad och well mir am Osten, wou ech jo kommen, am Mëllerdall, awer och laanscht d'Musel, vill flott a gutt Caféen, Restaurants, Hoteller a Wäistuffen hunn, ass et extreem bedauerlech, dass grad dës Secteur, deen an normalen Zäiten esou wichtig fir eist sozialt Liewen ass, elo esou leide muss, zemoos well si vill Investitiounen gemaach hunn, fir dass et bei hinnen esou sécher wéi méiglech ka sinn.

Dofir sinn et och weider keng grouss Infektiounsherden an deem Secteur ginn. Mee wou d'Decision, dës Secteur zouzemaachen, awer richteg ass a verständlech muss eriwuerkommen, dat ass um Punkt vum Aschränke vun de soziale Kontakter. Ech mengen, jiddwereen heibannen, awer och dobaussen, ka jo ganz einfach norechnen, ëm wéi vill méi kleng de Krees vu Leit, déi een iwwer e längeren Zäitraum ouni Mask gesäit, mat der Fermeture vun de Restaurants a Caféen ginn ass. An der Mëttespaus gi mer dach gäre mat Kolleegen iessen, no der Aarbecht mat e puer Frënn op den Afterwork a sonnds da mat der Famill an de Restaurant. All dës Kontakter kënnen duerch déi heite Fermeturen evitéiert ginn. An do läit de Sënn vum Zoumaache vun deem Secteur dran.

Zesumme gëllt et elo, dës Zäit ze iwwerstoen. An ech freeë mech elo schonn, wann et dann endlech an zu Recht erëm heescht „Safe to Serve“!

Här President, mir hunn eng ganz chargéiert Woch. A grad dofir sinn ech frou, dass mir trotzdem nach esou séier déi dräi Projeten an de Classes moyennes kënnen stëmmen. Merci och hei un déi zwee Rapportere vun dëse Projete fir hir Rapporten. Déi betreffen Acteure brauchen nämlech esou séier wéi méiglech dës Ënnerstëtzung, fir net Liquiditéitsproblemer ze kréien. Dofir ware mer och esou frou ze héieren, dass de Minister prett ass, fir nach dëst Joer dës Aidë vum Projet de loi 7703 auszebezuelen.

Dat gëllt och fir deen zweete Projet, dee mer haut hei stëmmen, an zwar d'Weiderféiere vun der Aide de relance. Dëst ass eng Hëllef, déi eis als Sozialiste besonnesch um Häerz läit. Si bedeit a bewierkt nämlech, dass d'Entreprises hir Mataarbechter och a méi schwéieren Zäiten net solle virun d'Dier setzen, mee am Betrib halen.

Dat ass an dësen Zäite mat Sécherheet net ëmmer einfach. A grad dofir ass et wichtig, dass de Staat seng Responsabilitéit iwwerhëlt an den Entreprises un d'Säit spréngt. Duerch déi heite Measure, déi mer eebe schonn aus dem Relance- a Stabiliséierungs-fong fir d'Méint Juni bis November kannt hunn, kënnen Betriber aus de genannte Secteuren ënner anerem vun 250 Euro pro Salarié, deen am Chômage partiel ass, profitéieren. Dëst ass e ganz wichtege Incentive, fir d'Leit am Betrib ze halen.

Dir Dammen an Dir Hären, sollt et iwwer eng gewëssen Zäit net méiglech sinn, d'Salariéen an der Aarbecht selwer ze halen, steet de Staat jo scho mat deem wuel wichtigste Krisenoutil, dem Chômage partiel, de Betriber zur Säit. Mat den 250 Euro encouragéiert e se doriwwer eraus weider, wa se op dee Wee vum Chômage partiel an net vum Chômage tout court ginn. Dat weist, wéi wichtig der Regierung all eenzel Aarbechtsplaz an d'Erhale vun dëse sinn. Léiwer elo iwwer e puer Méint e gréisere Coût an de Chômage partiel investéieren, wéi duerno iwwer Jore probéieren, de Chômage ze bekämpfen.

Här President, nieft de Secteuren, déi am schlëmmste vun dëser Kris beträff sinn, dat, well si och gezwonge sinn, hir Dieren zouzemaachen, ass et wichtig, dass déi heiten Aide och vum Commerce de détail kann ugefrot ginn. Grad déi kleng Betriber a Butteker leiden an dëser Kris, an dofir vläicht och nach eng kéier den Appell un eis alleguer, dass mer solle lokal kafen an déi kleng Commerce vum niewendrun ënnerstëtzen. Et muss net alles op Amazon bestallt ginn! Profitéiert och vun der lëtzebuergescher Plattform „LetzShop“, wou Dir direkt bei eise Commerçanten hei aus dem Land kënnst akafen!

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **Mme Tess Burton (LSAP).** - An deem Kontext wollt ech och de Minister fir de Mëttelstand froen, ob virgesinn ass, dass de Betriber och 2021 den Accès zum „LetzShop“ gratis gemaach gëtt, also

dass se keng Cotisatioun musse bezuelen, wéi dat dëst Joer de Fall war.

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, fir zréck op de Projet de loi ze kommen, esou sinn dat Wichtegst awer déi 1.250 Euro, déi e Betrib pro Salarié kritt, deen aktiv an der Aarbecht selwer gehale gëtt. Pro Salarié, dee weiderschafft, also net am Chômage partiel ass, kritt de Betrib 1.250 Euro iwwer weider véier Méint.

Eng wichteg Hëllef fir d'Betriber, mee, léif Kolleeginnen a Kolleegen, och fir d'Salariéen selwer, well jidderee wënscht sech mëttlerweil nees e gutt Stéck Normalitéit zréck. An zu där Normalitéit gehéiert et eeben, och erëm kënnen regulär senger Aarbecht nozegoen. Dës Hëllef ass also wäit méi wéi just eng Finanzspréitz. Et ass e Mëttel, fir Chômage ze verhënneren, fir d'Betriber ze stäerken an de Leit, de Salariéen, weinstens en Deel Normalitéit an dëser schwéierer Zäit zréckzeginn.

De Projet de loi 7704 verlängert doriwwer eraus nach e puer Delaien, fir verschidden Hëlfelefen unzefroen, wat och e ganz wichtege Punkt ass. An dorop ass d'Rapportrice och am Detail agaangen.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, et ass keng einfach Zäit. A fir Verschiddener ass se nach méi schwéier wéi fir anerer. Loosst eis dofir zesumme solidaresch no vir kucken an hoffen, mat den Hëlfelefen, déi mir haut stëmmen, et ze packen als Gesellschaft, als Kultur, an als Mëttelstand dës Kris ze iwwerstoen!

Domat ginn ech och den Accord vun der sozialistescher Fraktioun zu deenen zwee Projet-de-loien hei. Merci.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Mars Di Bartolomeo, Président de la séance.** - Merci der Madamm Burton. Nächst ageschriwwen Riednerin ass d'Madamm Stéphanie Empain. Madamm Empain, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Stéphanie Empain (déi gréng).** - Villmoos merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, ...

(Brouhaha)

... loosst mech fir d'alleréischt och e grouss Merci ausschwätzen un d'Rapportrice an un de Rapportere vun deenen zwee Gesetzestexten, déi wirklech e ganz, ganz komplette Rapport gemaach hunn, och fir ze erklären, wéi déi verschidde Modalitéiten, déi zouginnerweis och net esou evident sinn, fonctionnéieren, an déi eeben och e gudden Iwwerbléck ginn hunn iwwert déi zwee Gesetzer, d'Mesuren, déi elo geholl gi sinn.

Et sinn zwee verschidde Projet-de-loien, déi sech awer vum Champ d'application hier zu engem gewëssenen Deel iwwerschniden. An et ass awer wichtig, och ze soen, dass déi zwou Mesuren, déi Aiden net cumulabel sinn. E Betrib, deen eventuell kéint vu béide profitéieren, muss sech da fir déi eng oder déi aner entscheeden a kann eeben net vun deenen zwou Mesurë profitéieren.

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, Dir wësst, dass eis Betriber zu engem ganz, ganz groussen Deel ënnert dëser Situatioun immens leiden. D'Clientë bleiwen aus. A grad am Horeca- an am Tourismusberäich, mee eeben och an der Kultur an am Evenementiel kann de Moment net geschafft ginn. Dofir ass et wichtig, dass mer hinnen hei déi néideg Hëlfelefen och zoukomme loosse.

Et ass awer och wichtig ze soen, dass mer am Kader vun dësen zwee Projet-de-loien net just vu Solidaritéit schwätzen, mee carrement vun enger Iwwerliewenshëllef fir ganz Secteuren, déi awer och e ganz wichtege Pilier vun eiser Wirtschaft duerstelen a fir vill Leit eng Aarbecht ubidden.

Éischt Indicateuren um Niveau vun der Unzuel vun de Faillitten am Verglach zum Virjoer weisen zwar nach keen enormen Ustig u Faillitten un, mee d'Zuele schéngen awer scho lues unzezeien, a mir wëssen alleguer, dass mat all Mount, dee vergeet, dee Risiko och ëmmer méi klëmmt.

Viséiert sinn am Projet de loi iwwert d'Coûts non couverts nieft dem Tourismus- an dem Horeca-Secteur och den Evenementiel, d'Kultur an d'Organismen, déi Formations professionnelles continues ubidden. Am Projet de loi iwwert d'Relance ass zousätzlech de Commerce de détail viséiert.

D'Viraussetzung ass, an dat ass eeben och e wichtege Punkt, dass déijéineg, déi eng Demande maachen, eng Autorisation de commerce mussen hunn. Dat heescht och hei: Independanten ouni Autorisation de commerce si vun dësen zwee Projet-de-loien net viséiert.

Wat de Kulturbereich ubelaangt, sollt ech eventuell klariféieren - den Här Arendt hat et zwar schonn ugeschwat, mee fir mech war dat elo nach bis zum Schluss net esou ganz kloer, mee dat hu mer alles mëttlerweil entbrutzelt -, dass an dësem Projet de loi d'Intermittents de la culture an d'Artistes professionnels de la culture also net viséiert sinn.

Well effektiv ass et esou, dass d'Kultur sech ganz am Ufank, wéi mer d'Projet-de-loien an de Classes

moyennes gestëmmt hunn - ech mengen, dat war am Mäerz -, effektiv och ugedockt hat un dee Projet de loi. Entre-temps huet se sech awer aus deem Kader erëm lassgekoppelt an d'Artisten an d'Intermittents kréien elo Aiden iwwer e Règlement grand-ducal assuréiert. Dat heescht, dës Projet de loi, dee viséiert wuel de Secteur culturel, also Atelieren oder Studiosen oder Änleches, awer eeben net d'Artisten selwer.

Wat den Hebergementssecteur ubelaangt, sou ass do de Besoin natierlech och ganz, ganz grouss. Obwuel et hei och Ënnerscheeder gëtt, dat muss een och soen. Während verschidde Betriber aus dem Hebergementssecteur nach vergläichsweis gutt duerch déi éischt Phas vun der Kris komm sinn, notament och duerch déi 50-Euro-Bongen, konnten anerer dovunner nëmmen dreemen. An ech schwätzen hei ganz besonnesch och vun deene Betriber, Horeca-Betriber, déi zum Beispill am Geschäftstourismus aktiv sinn, vu dass dee ganz agebrach ass oder zu engem ganz groussen Deel agebrach ass an dës och classescherweis vill manner vun deene 50-Euro-Bonge profitéiere kënnen.

Bon, dës Situatioun gouf natierlech elo mat den neie Mesuren, déi elo nach eng kéier verlängert gi sinn, och nach eng kéier méi schwierig. An elo stoung och am Raum, dat war och an der Press ze liesen, dass déi Betriber, obwuel d'Keesen elo zënter e puer Wochen eidel bleiwen an et och nach bis Mëtt Januar wäerte bleiwen, eeben awer nach mussen hir Cotisatiounen un de Centre commun bezuelen an och den Avancen um Niveau vun der TVA mussen nokommen. Dëst ass jo och vum Generalsekretär vun der Horesca an engem rezenten Zeitungsartikel ugeschwat ginn.

Dofir sinn ech och ganz frou, an dat war och elo schonn hei ugeschwat ginn, dass déi Entrevue vu Représentanten aus dem Horeca-Beräich mat der Regierung stattfonnt huet an dass do eeben och no praktikabele Léisunge gesicht ginn ass, soudass, laut den Informatiounen aus der Press, nieft de Mesuren, déi mer haut hei stëmme wäerten, nieft och dem Weiderféiere vum Chômage partiel, och Erlichterunge bei den Avancë vun der TVA komme wäerten, sou wéi och en Entgéintkomme bei de Sozialcotisatiounen virgesinn ass.

Loosst mech vläicht just och nach e puer Wuert soen zur Tatsaach, dass elo och Aidë fir d'Formations professionnelles continues derbäi sinn! Dat fanne mir och ganz begrëssenswäert, grad well mer wëssen, dass d'Coronakris aller Warscheinlechkeet no awer och e gewëssene wirtschaftleche Wandel wäert mat sech bréngen. An deemno ass et eeben och besonnesch wichtig, dass Kompetenzen ausgebaut ginn an do, wou et méiglech ass, och nei opgebaut ginn.

Ech wollt awer och nach e puer Wuert zum Timing soen, well dat jo och e puermol ugeschwat ginn ass. Et war gesot ginn, dass dës Aiden awer e bësse méi spët ulafen oder de Gesetzesprojet méi spët an d'Chamber kënnst, wéi eeben zougemaach ginn ass. Mee dës Aidë si jo awer retroaktiv! A souwisou kënnen se jo eréischt de Mount drop ugefrot ginn. Dat heescht, ab muer, huelen ech un, ass de Formulaire online an da kënnen déi Demanden och dann direkt agereecht ginn. A wéi och elo schonn e puermol gesot ginn ass, huet de Minister Lex Delles eis och an der Kommissioun confirméiert, dass, sou wéi déi leschte kéier och, d'Beamte prett sinn, fir dës Aiden esou schnell et geet auszebezuelen. Sous condition natierlech, dass eng komplett Demande agereecht ginn ass.

An et ass, wéi gesot, immens wichtig, dass et elo ka ganz schnell goen, well mir sinn nun emol an enger Situatioun, wou vill Betriber an enger akuter Liquiditéitskris sinn oder risquéieren ofzerutschen. Vill Betriber hunn déi éischt Kris nach sou just iwwerstanen, well se eventuell och vun hire Reserven ziere konnten, mee déi Reserven, déi sinn awer entre-temps alleguerten opgebraucht.

Dofir géif ech hei och d'Geleeënheet notzen, fir alleguerten deene Beamten, déi mat Sécherheet elo kee Congé hunn an déi elo prett sinn, fir wirklech Gas ze ginn, Merci ze soe fir hir Disponibilitéit an dass si sech der Drénglechkeet vun der Situatioun wirklech bewusst sinn.

Schlussendlech kann ech vläicht just nach e leschte Punkt festhalen. Dat ass, dass dës Projet de loi eeben net nëmmen ofséichert, dass déi lescht Woche mat couvériert sinn, mee dass en och virausschauend ass an elo eebe bis Mäerz 2021 ofdeckt, soudass déi zwee Projet-de-loie bis d'hinne ginn. An ech mengen och, dass dat immens wichtig ass, dass mer de Betriber elo eng gewësse Previsibilitéit ginn, fir dass se plange kënnen a vläicht och einfach e bëssen Hoffnung schëpfen, well et ass dat, wat se elo, mengen ech, am meeschte brauchen, fir kënnen op där leschter Ligne droite nach duerchzehalen.

Voilà! Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren a ginn natierlech och den Accord vun der grénger Fraktioun.

■ **Mme Octavie Modert (CSV).** - Här President, d'Regierungsbänk ass net besat. Dat geet dach net!

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - Den Här Delles war déi ganzen Zäit hei. Et dierf een awer och vläicht eng kéier bis aus goen!

■ **Une voix.** - Jo!

■ **M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes.** - Jo, entschëllegt!

■ **Mme Stéphanie Empain (déi gréng).** - Ech mengen, den Här Delles ass ganz d'accord mat deem, wat ech gesot hunn.

■ **M. Georges Engel (LSAP).** - Wannechgelift!

■ **M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes.** - Den Här Delles war sech kuerz d'Hänn wäschen, Här Kartheiser. Entschëllegt!

■ **Plusieurs voix.** - Et war d'Madamm Modert!

(Brouhaha)

■ **M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes.** - A! Madamm Modert, ech si frou, dass Der lech Suerge maacht.

■ **M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance.** - Also ech hunn ...

■ **Mme Octavie Modert (CSV).** - Här Delles, Dir sollt mat propperen Zänn heihikommen, amplatz iwwerdeems d'Zänn ze wäschen. Dat ass dach e Witz, dat do!

■ **M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance.** - Ech ka bestätegen, den Här Kartheiser ass onschëlleg. An ech hat och Schwierigkeeten erauszefannen, wien eppes gesot hat. Mee Dir däreft dat awer roueg nach eng kéier soen, wann den Här Minister heibannen ass.

(Brouhaha et interruptions diverses)

■ **M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes.** - Wat hat d'Madamm Modert da gesot?

■ **Une voix.** - Dir wiert net heibannen.

■ **M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance.** - Den Här Kartheiser huet d'Wuert.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Merci, Här President. Ech fänken un, jo, effektiv ech hat näischt gesot! Ech si just frou, datt den Här Minister hei ass, selbstverständlech!

(Hilarité et interruptions)

Gutt!

(Interruption)

Jo!

Mir hunn haut zwee Virträg héiere vum Här Arendt a vun der Madamm Beissel iwwer ganz technesch Projeten. Ech soen hinnen häerzlech Merci. Ech maachen herno och e puer technesch Bemierkungen. Awer ech wëllt ufänke mat enger oder zwou politesche Consideratiounen.

Wësst Der, mir hunn hei elo nogelauschtert, wéi och d'Regierungsparteien heihinnerkomm sinn an esou weider a sech felicitéieren iwwer all déi Hëlfelefen, sou als wär dat net anescht méiglech gewiescht.

Ech wëll hei betounen, datt mir als ADR eng aner Positioun verrieden! Mir hätten d'Geschäfte, bon, d'Geschäfte, also d'Restaurants an esou weider, net zougemaach. Mir hunn hei och viru Kuerzem eng Motioun abruecht, datt mer wëllen, datt d'Geschäfte opbleiwen. Déi ass refuséiert ginn! Interessanterweis!

Ech wëll dat just soen, wann et eng kéier zum Punkt kënnst, datt och d'Geschäfte missten zouzemaachen, datt mir als ADR eng aner Positioun verrieden. Mir vermessen nach ëmmer déi wëssenschaftlech Basis, de Beweis, fir eeben zum Beispill den Horeca-Secteur zouzemaachen. Mir hu souguer vun der Regierung Deklaratiounen am anere Sënn héieren.

Dofir wëll ech domadder ufänken: Eiser Meenung no hätte mer déi Hëlfelefen haut iwwerhaupt net gebraucht, wa mer de Secteur net zougemaach hätten, oder manner Hëlfelefen. Op jidde Fall hätte mer en anere Wee gewielt.

Mir hunn hei, wéi gesot, eng Rei Motiounen virbereet a mir hunn och d'Regierung interpelléiert. Mir hunn iwwer Question-parlementairen - an ech mengen lech, Här Minister! - gefrot, ob mer déi Bons d'hébergement net kéinte verlängeren. Dir hutt gesot: „Dat ass net méiglech.“ Mir hu gefrot, ob mer net Bons de consommation kéinten aféiere fir d'Geschäfte. Och dat wëllt d'Regierung net. Dat wor net eis Iddi. Mir sinn do op eppes agaangen, wat bei der Chambre des Salariés, bei de Gewerkschaften opkomm ass. Mir hunn dat eng gutt Iddi fonnt. Dofir hu mer dat virugedroen. D'Regierung wëllt dat net. Gutt, dat huele mer zur Kenntnis.

Mee meng gréissten Iwwerraschung haut, dat wor d'Positioun vun der CSV! Well den Här Spautz huet jo hei en Exposé gehalen, deen ech géif mat zwou Hänn ënnerschréien, wat d'Restaurants alles gemaach hunn, fir d'Sécherheet ze garantéieren. Ech hunn e gefrot: Majo, d'CSV ass jo déi, déi méi wéi all aner Partei heibanne plädéiert, fir alles zouzemaachen an och nach d'Leit ze trace mat elektronesche Mëttelen an hei an do, mat deenen Tracing-

appen. Si ass jo déi militantst, déi häertst Partei an där ganzer Diskussioun hei. An dann hält den Här Spautz eeben esou een Exposé. Ech froen en, ob dat dann net e bëssen eng Kontradiktioun ass. An hie seet: „Nee. Mir si jo derfir, datt dann d'Leit zu 100 % indemniséiert ginn.“ Dat respektéieren ech.

Mee ech stellen lech eng aner Fro, Här Spautz. Mir hunn hei de 25. November eng Motioun abruecht, fir de Chômage partiel - eng sozial Moosssnam! - op 100 % ze erheijen. An elo huelen ech Äre Räsonnement, ech verstinn dat net richtig, Dir kënnt mer bestëmmt hëllefen.

(M. Fernand Etgen reprend la présidence.)

Bei de Betriber sot Der: „D'Betriber ginn zouge-maach géint hire Wëllen, par le fait du prince. Also musse se zu 100 % indemniséiert ginn.“ Mir soen um soziale Secteur, fir déi Leit, déi am Chômage partiel sinn, net duerch hir Schold, mee well hir Betriber zougemaach ginn, par le fait du prince, do hätte mer och gär, datt se zu 100 % indemniséiert ginn. An dat huet d'CSV net matgestëmmt. Dat verstinn ech net! Firwat maacht Der et fir d'Betriber an net fir déi Leit, déi do schaffen? Mir si mat deenen zwee d'accord. Wann Dir sot, mir sollen d'Betriber zu 100 % indemniséieren, bei eis kee Problem! Mee mir hätten et och gär fir d'Leit, déi beträff si vum Chômage partiel.

Wësst Der, ...

■ **M. Marc Spautz (CSV).**- Här Kartheiser, Här Kartheiser, ...

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Jo, selbstverständlich, wann Dir wëllt äntworten, Här Spautz, dat ass selbstverständlich, ...

(Interruption)

... wann den Här President wëllt, ...

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Jo. Den Här Spautz wëllt lech eng Fro stellen an ech ginn dem Här Spautz och d'Wuert derfir.

■ **M. Marc Spautz (CSV).**- Merci, Här President. Nee, den Här Kartheiser hat mir eng Fro gestallt. Ech wollt em am Fong drop äntworten.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Jo.

■ **M. Marc Spautz (CSV).**- Bei deene Leit vum Mindestloun, déi sozial Schwaachst hei am Land, ass et esou: Vun Ufank un hunn déi 100 % kritt, ...

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Jo.

■ **M. Marc Spautz (CSV).**- ... wëll ech just soen a preziséieren. An dat ass och wichteg an dat ass och richtig esou.

An dat anert, Dir kënnt dat elo esou an d'Lächerlecht wëllen zéien, wéi Der dat amgaange sidd ze maachen, mee och beim Chômage partiel muss een eng Diskussioun féieren, wat nach alles vun Hëllefen dran ass. Well Dir hutt jo och elo matkritt, an dat war déi Diskussioun, wou elo e gréissere Betrib hei seet: „Elo kréien d'Leit keng Joresennprimm méi, well mer Chômage partiel haten.“ Och dat wäert nach eng Diskussioun sinn, déi mer heibanne musse féieren, awer dann net mam Här Delles, mee déi musse mer da mam Här Kersch féieren. Merci.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Jo. Mee kuckt ... Also et ass och ganz gutt, datt déi Leit, déi de Mindestloun kréien, 100 % kréien. Mee mir hunn e Plaffong proposéiert, ech mengen, dat waren 250 % - den Här Engelen korrigéiert mech, wann ech do falschleien. An dat sinn och Leit, déi net vill kréien. An natierlech kann een net fir jiddwereen alles maachen, well et gött Leit, déi dat vläicht manner brauchen.

Awer mir hoffen, datt d'CSV, déi sech och ëmmer beriff op d'chrëschtlech Sozialléier an esou weider ... Dat hei ass en Testfall. A mir hoffen an Zukunft op d'ënnerstëtzung vun der CSV, wa mer am soziale Beräich Moosssname froen, datt weinstens Dir als Oppositionspartei, als chrëschtlech-sozial Oppositionspartei, eis ënnerstëtzt, wa mer gär deene sozial Schwaachen hëllefen.

Wat déi zwee Projeten ugeet, déi mer haut hei hunn, do hu mer eng ganz Rei Explikatiounen héieren. Wéi gesot, mir stëmme dat mat, selbstverständlich, well mer jo gär hätten, datt déi Betriber esou mann wéi méiglech ënnert dëser Kris musse leiden. Mee mir hunn awer eng Rei Froen.

Déi juristes Basis, hu mer gesinn, dat ass eng Decisioun vun der Kommissioun. An do ass eis éischt Fro: Wéi huet Lëtzebuerg sech abruecht? Well ech mengen, dat ass e juristescht Element, wat e ganz schwaache Rang huet. An et wär awer interessant fir ze wëssen: Wéi huet d'Lëtzebuerger Regierung plädéiert bei der Kommissioun? Ass se intervenéiert, fir d'Augmentatioun vun den Hëllefe kënne duerchzesetzen? Dat ass schonn eng Aarbecht! D'Diplomatie besteet doranner, an och d'Aarbecht vun de Ministeren, fir bei der Kommissioun d'Lëtzebuerger Interessien an déi vun eiser Ekonomie esou gutt wéi méiglech dann ze verrieden.

Mir hunn hei eng Rei Fuerderungen héieren. Ech mengen, déi sinn an den Exposé vum deene verschiddenen Intervenanten ëmmer erëm widderholl

ginn. Mir ënnerstëtzen dat alles. Wann de Seuil soll op 30 % erofgesat ginn, an dat ass jo och méiglech anscheinend an europäeschen Texter, firwat hu mir dann hei 40 %? Dat muss d'Regierung erklären. A wa mer et nach kéinten erofsetzen, Här Spautz, da wäre mer och d'accord, fir et mat erofzesetzen.

Mir wëllen, datt all Betrib ka profitéieren. Och do hu mer gesinn, datt d'Chambres professionnelles sech engagéiert hunn. An effektiv, firwat net all Activité artisanale? Firwat net all Commerce de détail? Huet zum Beispill d'Coifferen an der Stad. Déi hu jo ënnert der Heemaarbecht, wa vill Leit doheem bleiwe fir ze schaffen, schrecklech gelidden. Firwat sollen déi net och kënne do indemniséiert ginn? Wéi ass et mat Leit, déi engem Secteur indirekt zou-schaffen? Huet zum Beispill am Evenementiel, do sinn natierlech Firmen, déi sech dorobber spezialiséiert hunn. Mee wat ass mat deene klengen Dréckereien zum Beispill, déi dann do fir déi Ziedele gedréckt hunn an esou weider? Sinn déi mat dran? Dat muss ee kucken! Déi Leit, déi zwar net mussen zoumaachen, déi awer indirekt ënnert de Konsequenze vun der Kris leiden, och dat musse mer kucken.

Firwat sinn déi Hëllefen net cumulabel? Dat ass an eisen Aen och net anzegesinn. Gutt, dat eent, dat ass e Bäitrag zu Onkäschten, dat anert ass eng Relance, et ass e bësse vun der Natur hier eng ënnerschiddlech Approche. Mee firwat net cumulabel? Dat licht eis och net an.

Den Datum: Wéi ass et mat deene Betriber, déi vum 15. März nach net geschafft hunn? Och dat ass e Problem, en Datumsproblem, eng eng administrativ Geschicht. Do si Startups, Existenzgrënner, déi eventuell do drënnerfalen. Här Minister, ass et net méiglech, fir deen Datum flexibel ze gesinn? De Plaffong vun der Bähëllef, deen hätt och kënne méi generéis sinn.

Mee kuckt emol d'TVA, d'TVA-Deklaratiounen. Do steet, mengen ech, am Text, sauf erreur de ma part, d'TVA-Deklaratiounen als Basis, dat missten déi mensuell oder trimestriell sinn. Mee et gött awer och Betriber, déi maachen eng järelech TVA-Deklaratioun. Fallen déi och dodrënner? Oder hätt een am Sënn vun der Simplification administrative net kënne op e Wee goen, datt d'Administration de l'enregistrement, des domaines et de la TVA vläicht dem zoustännege Ministère kéint déi Donnéeën iwwermëttelen? Vläch mam Accord vum Concernéierten, aus Dateschutzgrënn. Mee do däerf ee keng bürokratesch Hürde gesinn, wann et drëm geet, fir de Leit ze hëllefen.

Déi Contrainte, déi d'Chambre des Salariés ugeschwat huet fir d'Reembauche, gutt, dat ass an eisen Aen haaptsächlech eng moralesch Contrainte, well d'Betriber mussen awer kënne kucken, wat se kënne maachen a wat se net kënne maachen. Mee d'Richtung ass, mengen ech, richtig, datt do awer op jidde Fall emol eng moralesch Contrainte besteet, fir d'Leit séier erëm ze reembauchéieren. An datt op jidde Fall Kontrolle musse gemaach ginn, fir d'Schwaarzaarbecht an esou weider ze bekämpfen, ass an eisen Aen och eng kloer Evidenz.

Hëllef däerf net bürokratesch sinn. Hëllef muss séier geschéien. An do, Här Minister, hoffe mer op eng Interventioun vun Ärer Säit, datt dat och esou geschitt.

Wann de Staat Suen zréckfreet, an ech mengen, d'Madamm Beissel hat insistéiert oder den Här Arendt, ech weess et elo net méi, iwwert den Avis vum Staatsrot, datt, wann ee keng Hëllef zegutt huet, datt déi muss integral rembourséiert ginn - ech mengen, Dir waart et, Madamm Beissel, déi eis dat erkläert huet -, dat ass an der Rei.

Mee mir hunn hei och schonn e puermol gesot, datt do eng gewësse Kulanz néideg ass. Et si vill Administratiounen vum Staat, déi heiansdo gläichzäiteg bei e Betrib kommen, fir Remboursementer ze kréien, Betriber, déi näischt verdéngen, déi no un der Faillite sinn. A mir maache wierklech bei all Minister, och bei lech, Här Minister, den Appell, datt déi Staatsadministratiounen Kulanz weisen, net all matenee kommen, datt se kucken, fir déi Fuerderungen ze verdeelen iwwert d'Zäit, fir datt net de Staat och nach deen ass, deen d'Betriber an d'Faillite dreift.

A mir hu Gerichtsdokumenter gesinn, wou den Afekot vum Staat fuerdert, sous peine fir eng Entreprise an d'Faillite ze setzen, datt direkt muss rembourséiert ginn. Dat heescht, et ass d'Regierung, et ass de Staat, deen och nach déi Fuerderungen andreift. Dat däerf an eisen Aen elo net sinn. Natierlech mussen d'Gesetzer applizéiert ginn. A wa mer mussen do Amendementen oder Gesetzer maachen, ma da proposéiert eis déi! Sot eis, datt mer d'Delaie kënne verlängeren! Mir sinn déi Éischt, déi dat matstëmme. Awer mir kënne net elo higoen ouni Kulanz an esou enger Situatioun an nach eis Betriber a Gefor bréngen!

A mir wëllen hei och op en anere Secteur opmierksam maachen, deen ëmmer vergiess gött, dat ass dee vun de Maartleit, vun de Forainen. Wat hunn déi dach gelidden dëst Joer! Mir hate keng Fouer. Mir

hunn elo kee Chrëschtmaart. Esou vill Kiermessen hate mer net. An dat ass awer e wichtegen Deel och vun eise Brauchtum hei am Land a fir déi Leit hir Existenzgrondlag. Och déi, dat ass elo net dee gréisste Wirtschaftssecteur, mee och déi mussen iwwerliewen. A wa mer do eng Hëllef hätte fir d'Forainen, da muss dat och grousszügeg gemaach ginn.

An deem 7704, ech mengen, d'Rapportereuren hunn dat jo gesot, do si ganz vill Iwwerschneidungen. Mee op jidde Fall hätte mer och do gär eng méiglechst grousszügeg, onbürokratesch Interpretatioun, déi Méiglechkeeten ze cumuléieren, a wa méiglech nach e Gest, fir méi generéis kënne ze hëllefen.

Mir si mat der CSV komplett d'accord, wa si hei a Motioun seet, datt mer sollte wa méiglech op 100 % goen. Un eis wäert et net leien. Mee wéi gesot, et geet net nëmme ëm d'Hëllef fir d'Betriber. An eisen Ae geet et och ëmmer ëm d'Hëllef fir déi Leit, déi schaffen, déi am Chômage partiel sinn, déi wierklech hir Existenz spillen. Och déi Indépendants, déi jo bekanntlech, wéi den Här Kersch mengt, esou breet Schëlleren hunn, datt se keng Hëllef brauchen - mir denken dat net! Mir sinn der Meinung, datt jiddwereen, dee vun dëser Kris concernéiert ass an duerch de Staat un dem Exercice vu senger normaler beruflecher Aktivitéit gehënnert gött, e Recht huet op esou vill Ënnerstëtzung, wéi et nëmme geet.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Kartheiser. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement.

(Interruption par M. Marc Baum)

O, den Här Marc Baum nach!

■ **Plusieurs voix.**- O!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Selbstverständlich huet den Här Baum de Virtrëtt. Här Baum, wannech-gelift.

■ **M. Marc Baum (déi Lénk).**- Merci, Här President, a merci och dem Här Clement, datt e mer dann d'Méiglechkeet gött, obwuel ech net ageschriww war, awer virun him ze schwätzen.

Här President, ech mengen, Enn Oktober, wéi mer eng éischte Kéier hei iwwer weider Covidmesurë geschwat hunn, war ech mat ee vun deenen Éischten, dee gesot huet, datt menger Meinung no den Horeca-Beräich misst zougemaach ginn. Ech war mer bewosst, wat dat fir déi Leit géif heeschen. An déi Leit, déi mech kennen, wëssen och, datt ech a ganz ville Beräicher e fin Connaisseur a Consommateur vun deem Horeca-Beräich sinn. Ech hunn dat gesot aus zwee Grënn:

Éischstens, aus engem sanitären. Well och wa mer net wëssenschaftlech Donnéeën genuch hunn, fir genau kënne Secteuren ze determinéieren, wësse mer awer, datt et dee Beräich ass, wou vill sozial Kontakter sinn, wou déi meescht potenziell Transmissiounen sinn. Dat ass dat eent.

An dat anert, an dat huet fir mech awer eng ganz déif ökonomesch Bedeutung gehat: Ech sinn der Iwwerzeugung gewiescht, datt een de Leit net soe kann: „Bleift doheem!“, a gläichzäiteg Secteuren, déi vum sozialen Zesummeliewe liewen, weider oploossen a quasi ausbludde loossen. An ech hu gesot: „Wann Der den Horeca zoumaacht, da brauchen déi Betriber wierklech Hëllefen, a si brauchen 100%eg Hëllefen.“

Mëtt November huet dann d'Regierung déi Fermeture vum Horeca decidéiert an och gläichzäiteg dësen Hëllefsgregimm deposéiert. An dee riicht sech net just un den Horeca-Secteur, mee un all d'Secteuren, déi als staark beträff gëllen, wa se, an dat ass eng Konditioun, eng Perte vum Chiffre d'affaires vu 40 % hunn. Nieft dem Horeca betrëfft dat och zum Beispill den Evenementiel, en Evenementiel, deen, mengen ech, ganz, ganz staark beträff dovunner ass a wou ech fäerten, datt et fir vill vun deenen Entrepreneuren elo scho fënnf no zwielef ass, an net fënnf virun zwielef. Den Tourismus an och d'Foraine sinn extreem staark dovunner beträff an och extreem staark innerhalb vun deem ganze Joer dovunner beträff gewiescht.

Deen heite Kader huet de Virdeel, datt e bei der Berechnung, déi tatsächlech Fixkäschte berücksichtegt an datt d'Hëllef dofir méi cibléiert a méi un d'Realitéit ugepasst ass, wéi dat bei deenen anere Regimenter eventuell de Fall ass. Kleng Entreprise kréien do ronn 90 % vun hiren Ausfäll rembourséiert.

Fir et kloer ze soen an och wann et fir eis keng Selbstverständlechkeet ass: Mir sinn d'accord mam Prinzip, datt de Staat muss deene private Betriber an der Pandemie ënnert d'Äerm gräfen, an dat, wéi an deem heite Fall, och mat net remboursabele Subventiounen. Et huet nämlech kee Mënsch hei am Land Interêt dorunner, datt d'Betriber weinst der sanitärer Kris reieweis an d'Faillite gedriww ginn an datt mer deen Dag, wou d'Situatioun sech erëm normaliséiert, mat enger komplett ruinierter Wirt-

schaft a mat engem komplett ruinéierten Tissu économique konfrontéiert sinn.

Ganz allgemeng wier et, an dat muss een dann awer och soen, awer och schéin, wann de Privatsektor sech dat och géif verhalen, an och gutt géif verhalen, well et kann nämlech sinn, datt an deene Méint duerno, wann d'Kris iwwerstanen ass, de Staat och op d'Solidaritéit do erëm ugewisen ass, wann et drëm geet, Budgeten ze equilibréieren a gläichzäiteg d'Fäegkeet ze hunn, héich Investisse-menter ze maachen.

Här President, dësen Hëllefsgregimm huet also d'Zil, déi Betriber, déi direkt vun de Restriktiounen beträff sinn, fir hir Verloschter ze kompenséieren. Mee ech mengen, datt en awer nach eng ganz aner, wichteg Funktioun huet, nämlech déi vum Maintien dans l'emploi.

An do, mengen ech, ënnerscheede mer eis awer als Lénk e bësse vun deene Riedner, déi virdu geschwat hunn. Well wann een d'Siichtweis vum Salaré anhëlt, dann huet dëse Gesetzesprojet, wéi och déi aner Regimenter vun dëser Regierung, dach awer e grouss Bemoll oder e batteren Nogeschmaach. Well deejéinege Salaré huet net immens vill dovunner, wa säi Betrib zwar mat Staatsgelder iwwer Waasser gehale gött, hie selwer awer aus ekonomesche Grënn, trotz deene Bähëllefen, entlooss gött.

An dat ass net iergendeng hypotheetesch Méiglechkeet, mee eng ganz konkret a revoltant Erfahrung vu ville Leit, déi entre-temps am Chômage sinn, a leider och Leit, deenen hir Patrone staatlech Hëllefe kritt hunn, well, am Géigesaz zu anere Länner, Lëtzebuerg keng oder net genuch Garde-fouen agebaut huet, fir datt déi Equatioun kann opgoen. Nämlech: De Staat hëlleft an en hëlleft massiv, a gläichzäiteg gött et net wierklech d'Garantie, datt d'Leit och am Emploi bleiwen an datt d'Leit net entlooss ginn.

Zanter dem 18. März, dat huet den Aarbechtsminister Dan Kersch elo kierzlech op eng Question parlementaire vun eis geäntwert, huet d'ADEM 23.000 Dossieren opgemaach. Nëmme ee ganz klengen Deel vun deene Leit, fir déi do en Dossier opgemaach ginn ass, hunn entre-temps erëm eng Aarbecht kritt.

A wann et schonn an normalen Zäiten e schwéiere Schlag ass, wann e Mënsch seng Aarbecht verléiert, esou gött et, mengen ech, an dësen Zäite vun der Pandemie, wou d'Moral vun de Leit ganz allgemeng schonn net déi bescht ass a wou d'Chancen um Aarbechtsmarché guer net gutt sinn, dann zu enger reegelrechter Tragédie, déi déi ganz Perspektivlosegkeet nach onendlech verstärkt.

Ech widderhuelen duerfir déi an eisen Ae rhetoresch Fro, déi ech schonn eng Kéier gestallt hunn: Wäer et da wierklech ze vill verlaangt gewiescht, datt d'Betriber sech dozou verpflichten, während där Periode, wou se direkt Staatssubventiounen, déi net remboursabel sinn, an Usproch huelen, keng Mataarbechterinnen a Mataarbechter ze entloossen? Eis Äntwert dorobber ass: Nee, dat wier net ze vill verlaangt gewiescht! Dat wier eng sënnvoll Mesure gewiescht, déi zum Zil de Maintien dans l'emploi gehat hätt.

Esou eng Konditioun ass an dësem Text net enthalten. Duerfir kënne mer e leider - ech soe „leider!“ - och net matstëmme. Datt hei d'Méiglechkeet besteet, staatlech Hëllefsgregimenter dozou ze notzen, fir sougenannt Ëmstrukturéierungen duerchzeféieren, déi jo meeschtens mat Licenciementen verbundene sinn, dat kënne mer als Lénk mam beschte Wëllen net akzeptéieren.

Jo, a souguer déi minimal Fuerderung vun der Salaratskummer, déi doranner bestanen huet fir ze soen: „Mee da missten d'Entrepreneuren, zumindest wa se aus konjunkturelle Grënn Leit mussen entloossen, awer eng Obligatioun hunn, déi selwecht Leit, soubal et erëm besser geet, erëm anzustellen“, och déi Obligatioun ass net zréckbehale ginn, mee just ganz allgemeng, wéi den Här Kartheiser sot, dee sech jo an de Froe vun der Moral immens gutt auskennt, eng moralesch Obligatioun. Mir wëssen, wéi d'Kapital mat Moral a Moraliséierendem op Appeller ëmgeet. Dat hätt missen eng Obligatioun sinn. Ech fannen dat och dowéinst awer bedauerlech.

E leschte Punkt, oder nee, e virleschte Punkt, deen ech maache wëll, dat ass dee fir ze soen, datt en anert Element vum Revenu vu ville Leit, déi an deene klengen Entreprisë schaffen, a besonnesch och am Horeca-Beräich, a Restauranten, Caféen, d'Drénkgelder sinn. An déi Drénkgelder sinn natierlech duerch d'Fermeture och komplett verschwonne. Am Horeca-Beräich ass dat méi, kann ee sech vläicht denken, wéi eeben e Kleng Surplus, wou een dann owes nach kann e Patt huele goen. Mee bei ganz ville Salaréen ass dat e ganz wichtige Bonus, deen och an der Famill fest ageplangt ass, fir essenziell Ausgaben ze decken.

Well d'Caritas huet nämlech scho ganz fréi am Joer drop opmierksam gemaach, datt vill Leit justement aus deem Grond bei se kommen, well se genau dat doten Element vun hirem Revenu, nämlech d'Drénkgelder, net méi hunn an et duerfir, wou et bis elo just opgaangen ass, dann elo eeben och just net

méi opgeet. Ech mengen, datt mer eis alleguer musse Gedanke maachen, a virun allem och d'Regierung, wéi mer mat deenen dote ganz prekäre Situatiounen ëmginn.

Här President, elo awer dann de leschte Punkt: Dat ass d'Informationspolitik. Mir schwätze jo hei virun allem vun éischter méi klengen Entreprises. Et muss ee soen: Entre-temps hunn all déi Hëllefsgimmer zënter dem Ufank vun der Kris, an déi awer an der Essen ëmmer zum Zil haten, den Entreprises zerguttzekommen, esou eng Envergure ugeholl, datt mer eis éierlech musse soen, datt, éischters, d'Gesetzestexter just ganz schwéier lieserlech sinn, an datt een och ugefaangen huet, den Iwwerbléck ze verléieren iwwer all déi Méiglechkeeten.

A souguer wann et op guichet.lu entre-temps eng vereinfacht Form an eng vereinfacht Duerstellung vun där awer komplexer Matière gëtt, esou bleift awer, mengen ech, nach ganz vill Sputt do. Ech géif wierklech un d'Regierung appelléieren, no Méiglechkeeten ze kucken, fir déi Texter och proaktiv un déi Leit, un déi Entreprises ze bréngen a se vläicht och nach eng kéier direkt unzeschwätzen, fir se op déi Méiglechkeeten opmierksam ze maachen. Well méi grouss oder mëttelstännesch Entreprises hu Human Resources, déi hunn eng Kontabilitéit, déi gi mat all deene Formulieren, mengen ech, ganz problemlos ëm. Mee hei hu mer et awer mat deelweis kleng Familljebetriber ze din, mat Duerfcaféen oder och mat klengen auslännesche Restauranten, wou dat net ëmmer esou sécher ass.

Dat heescht, ech appelléiere wierklech ganz staark hei un d'Regierung fir eng proaktiv Informationspolitik ze maachen, fir hei de Leit och net nëmmen d'Méiglechkeet an Aussicht ze stellen, mee se vläicht wierklech e bësse bei der Hand ze huelen a mat hinnen dee Wee matzegoen.

Wéi gesot, Här President, mir sinn net am Prinzip géint dës Hëllef, éischter am Contraire. Mir mengen, datt se richtig sinn. Mee well guer keng Konditiounen dra si par rapport zum Maintien dans l'emploi musse mer eis leider Gottes enthalen.

Merci.

■ **M. David Wagner** (*déi Lénk*). - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*. - Merci villmools, Här Marc Baum. An da wier et elo awer um honorablen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Sven Clement** (*Piraten*). - Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, mir hunn an de vergangene Méint hei am héijen Haus ëmmer nees héieren, datt déi aktuell Zäiten net einfach sinn, datt mer all Solidaritéit weise mussen, datt een no-vollzéie kéint, wéi schwéier et fir d'Horeca, d'Kultur an den Evenementiel ass, an datt dofir gehollef géif ginn.

Dat ass ëmmer schéi gesot an et kléngt och flott no baussen, mee wat gëtt konkret gemaach? D'Horeca kritt d'Aidë spéit! An dat hätt net missen esou kommen.

Ech hu virun engem Mount an der Pleniëre schonn eng Resolution agereecht, déi gefrot hat, datt genau dës Gesetzesentwurf, iwwert dee mer haut ofstëmmen, dee selwchten Dag gestëmmt géif ginn, wéi mer och de Secteur géifen zoumaachen. Ech si mer bewosst, datt dat net einfach gewiescht wär. Ech si mer awer och bewosst, datt mer schlussendlech hei en Text stëmmen, dee mer och éischter hätte kënnen stëmmen, éischter hätte misse stëmmen, an datt mer och éischter hätte missen d'Betriber informéieren, wat heimat nämlech erakënnt.

Well et si vill Betriber dobaussen, an de Kolleeg Marc Baum huet et elo grad gesot, déi kleng sinn, deenen et schwéierfält, esou een Text ze liesen an dann och nach déi richtig Konklusiounen doraus ze zéien. Et war ëmsou méi schwéier fir verschidde Restaurateuren, déi sech den Text dann ugeliess hunn. A mir hate selwer hei an der Chamber Diskussiounen doriwwer: Si hunn den Text gelies, nodeem se schonn zougemaach goufen, nodeem se wousten: „Mir maachen Takeaway, mir maache Livraisounen.“ An dunn hu se gelies: „Majo, wann ech zougemaach ginn, da kréien ech 100 %. A wann ech awer net zougemaach ginn, da kréien ech keng 100 %. Da kréien ech just 75 %.“

Ech si lo frou, datt de Minister dat schonn an deene leschten Deeg konnt opklären an och gëschter nach eng kéier confirméiert huet, datt et tatsächlech esou ass, datt all Restaurant ka vun deenen 100 % Eligibilitéit vu senge Perté profitéieren. Ech mengen, datt dat ganz wichteg ass. Mee ech mengen, datt een hei en amont besser hätt kënnen kommunizéieren, well grad déi kleng Betriber sech natierlech d'Fro gestallt hunn: „Hu mer dann net am November dee falsche Choix gemaach, fir opzemaachen, zouzemaachen, hallef op ze maachen?“ Dat hätt alles fir vill manner stressvoll Nuechte kënnen suergen, wa mer hei besser an en amont kommunizéiert hätten.

Dofir freeën ech mech natierlech, datt dës Projet dann elo awer endlech op den Ordre du jour koum an datt mer keng weider Zäit domadder verléieren.

Här President, d'Horeca huet wéinst der sanitärer Kris hir Diere fir de Public zougemaach an däréif als Alternativ dee sougenannten Takeaway oder eng Liwwerung ubidden. Dat ass en déiwen Aschnëtt. Nëmmen 31 % vun de Biergerinnen a Bierger fannen, datt den Takeaway eng reell Alternativ zum Restaurant ass. Dat sinn iwwer zwee Drëttel, déi do net d'accord sinn. Dat bedeit forcement, datt d'Zuel vun de Clienten erofgeet.

Schonn éier d'Restauranten hu mussen zoumaachen, ass wéinst dem Couvre-feu um 11 Auer d'Zuel vu Clienten an der Horeca erofgaangen, well d'Leit owes net méi vill Loscht hunn, an de Restaurant ze goen, wa se sech während dem lessen déi ganzen Zäit gehetzt, gestresst fillen. Dat huet vill Restauranten a Caféen och du scho Recettë kascht, an net eréischt dunn, wéi se zougemaach goufen.

Dat ass d'Resultat vun enger Decisioun vun der Regierung an net vun de Restauranten selwer. Dofir ass et och elo un der Regierung hei, fir en dréngend néidegen Ausgläich ze suergen, duerch nei Mesuren an duerch eng Verbesserung vun deenen existéierenden.

Wa mer dem Mëttelstand wierklech richtig hëllef wëllen, dann ass een éischte wichteg Schrëtt, datt d'Dossiere vun de Leit séier traitéiert ginn. Dofir begrëssen ech d'Aussoen an der Kommissioun, datt se prett sinn. D'Leit mussen nämlech hir Sue rechtzäitig kréien, an net eréischt Méint nodeems se hir Demanden agereecht hunn. Rechnunge musse bezuelt ginn. Salairé musse bezuelt ginn. A subal et um Enn vum Mount ass, bleiwen net nach zwee Méint Zäit, fir dës Obligatiounen ze erfëllen.

De Salaire direkt bezuelt ze kréien, dat ass e Recht vun all Salarié. An all Salarié sollt och weiderhi säi Salaire pünktlech kënnen kréien. D'Fournisseurs, déi net bezuelt ginn, tendéieren dozou, iergendwann net méi ze liwwere respektiv selwer a Problemer ze kommen, well se hir eege Salairen net méi bezuele kënnen. Soudatt et zu engem Däiwelskrees kënnt. Mir mussen also hei derfir suergen, datt dat heite wierklech séier iwwert d'Bün geet.

Doriwwer eraus ass et och wichteg, datt d'Demarchen einfach sinn. Wann d'Leit nämlech net eens ginn, fir d'Formulieren auszufëllen oder net déi richtig Piëcen derbäileeën, da verlängert och dat den Delai.

A jo, ech hunn e bëssen d'Gefill, datt deen heite Projet nieft Aidë fir Restauranten an aner Betriber virun allem eng Aide fir ee Secteur ass, deen heivun dramatesch wäert profitéieren: Dat sinn d'Fiduciairen an d'Bureau-comptables! Well, fir nämlech hir Perten ze rechnen an dat och nach monatlech ze maachen, wat vill Betriber an der Vergaangenheet guer net gemaach hunn, musse se elo duerch dëst Gesetz quasi eng Clôture mensuelle maachen anstatt eng Clôture annuelle vun hire Konten. Dat féiert bei de Fiduciairen, Bureau-comptables zu engem Méiopwand, well grad d'Zilgrupp vun dësem Gesetz mécht normalerweis hir Kontabilitéit net selwer, mee huet déi zu engem groussen Deel externaliséiert. Soudatt mer, dat kann een u sech positiv kucken, mat dësem Projet hei direkt zwou Mëcke mat enger Baatsch schloen: Mir hëllef den Horeca an de kleng Betriber a mir hëllef den dem Secteur vun de Kontabelen a Fiduciairen.

Bref, ech kommen awer nach zréck op d'Aarbeitsplazen. Esou wéi d'Chambre des Salariés hunn och mir gemierkt, datt d'Konditioun, datt kee Personal däréif entlooss ginn, fir vun den Hëllef ze profitéieren, net méi onbedéngt erfëllt muss ginn. Dës Dispositioun gouf einfach gestrach. Dat ass an eisen Aen e Feeler. Laangfristeg wäert et nämlech méi deier ginn, an dat huet d'Vertriederin vun der LSAP och virdrun hei gesot, eng héich Unzuel u Persounen am Chômage ze finanzéieren, wéi elo den Entrepris mat appropriéierte Subsiden ze hëllef, fir esou Aarbeitsplazen ze erhalen.

Mir hoffen also, datt sech d'Patronen, déi vun dësen Aidë profitéieren, och wa se legal net dru gebonne sinn, awer zumindest eethesch a moralesch dru gebonne fillen, fir kee Salarié ze entloossen opgrond vu Schwieregkeeten, déi duerch dës Aidë combléiert ginn. Et ass nämlech wichteg, datt och do net herno e schrecklechen Effekt um Aarbeitsmaart entsteet.

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, jiddereen heibannen huet d'Chance, en Akommes ze hunn, wat vun der Pandemie net affektéiert ass, mee d'Entrepreneuren am Land mussen zum Deel mat verschidde Differenze vun hirem Chiffre d'affaires auskommen, während d'Unzuel vun hiren Employéen an d'lafend Käschten awer d'nämmlecht bleiwen a souguer nach wäerte klammen. Mir hu jo schliisslech und decidéiert während der Pandemie, de Mindestloun eropzesetzen, an dat war och richtig a wichteg fir all déi Salariéen, déi vum Mindestloun musse liewen. Mee dat ass awer och eng weider grouss Erausforderung fir den Horeca-Secteur, e Secteur, deen eebe grad vill Employéen huet, déi um Mindestloun schaffen. Dofir musse mer elo deenen Entreprises, déi opgrond vun de steigende Salairen zousätzlech belaauscht sinn an dës Ausgaben eleng net stemme kënnen, duerch d'Kris hëllef. An dat

gëtt mam Projet 7718, dee mer haut jo och nach behandelen, gemaach.

Ech schlësse mech och nach den Aussoen an och der Motioun vun der CSV un, datt mer et géifen duerchaus begrëssen, wann de Seuil vun der Differenz vu 40 % op 30 % erofgesat géif ginn. Mir wëllen awer dësem Projet hei net am Wee stoe just wéinst dem Seuil. Deementspriedend kann ech lech soen, datt mer eisen Accord zu dësem Projet ginn, net ouni awer drop hinzeweisen, datt et drëm geet, e propper a Musek ëmzesetzen, ouni onnéideg Problemer ze schafen.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Marc Goergen** (*Piraten*). - Ganz gutt!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*. - Merci villmools, Här Clement. D'Regierung huet d'Wuert, den Här Mëttelstandsminister Lex Delles.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Lex Delles**, *Ministre des Classes moyennes*. - Merci villmools, Här President. Och merci villmools all den Intervenante vun de Mëtteg, an e besonnesche Merci der Madamm Rapporteuse an dem Här Rapporteur fir hir formidabel Aarbecht. Ech wëll awer op dëser Plaz och der ganzer Kommissioun Merci soe fir déi séier Aarbecht, déi gemaach ginn ass, fir déi séier, awer trotzdem ganz effikass Aarbecht, wou eng déif Analys vun engem awer ganz komplizéierten a komplexe Projet de loi gemaach ginn ass. Komplex, well - an ech mengen, et huet een et haut de Mëtten och héieren - et kann ee ganz oft dozou tendéieren, datt ee vläicht déi eng oder déi aner Saach matenee vermëscht.

Mir beweegen eis hei an engem ganz strengen europäesche Kader, dat ass richtig. An dem Här Kartheiser seng Fro war virdrun: Wéi huet Lëtzebuerg sech abruucht? Majo, et ass iwwert de Service d'aides, deen an dem Ministère de l'Économie ass, wou mir als Classes moyennes mat deem Service schwätzen, deen dann d'Diskussioun féiert op europäeschem Niveau.

An ech hunn et scho méi wéi eng kéier op dëser Plaz gesot: D'Positioun vu Lëtzebuerg war ganz staark, fir souwuel d'Aiden ze verlängeren. Wat heescht dat, d'Aidë verlängeren? Ech mengen, dass et do ganz kloer ass, dass mer am Fong verschidde Konkurrenzregelen ausser Kraaft setzen. Et ass jo dat, wat am Avis drasteet, dass déi Reegelen ausser Kraaft gesat ginn, ënner Konditiounen.

An déi zweet Saach ass natierlech och, fir déi „Aide coûts“ kënnen méiglech ze maachen. Ech erënnere mech nach un d'Diskussiounen, déi am August/September gefouert gi sinn iwwert déi Aide, déi Éischt de Moment proposéiert hat, déi dunn awer net akzeptéiert ginn ass, wou dunn d'Diskussiounen op europäeschem Niveau weidergaange sinn. Dat war, ech verhalen den Datum ganz gutt, well et war den Dag vum État de la nation, wéi dunn den Accord vu Bréssel komm ass, fir kënnen Aide-coûten an och d'Verlängerung vun den Aiden ze maachen.

An der Kommissioun ass ganz vill iwwert den europäesche Kader geschwat ginn, an deem mer eis hei beweegen. Et ass op där enger Säit den European Framework, wou eng Ouverture gemaach ginn ass, fir 800.000 Euro kënnen un d'Entreprises ausbezuelen, un Entreprise-uniquen. Dat ass am Fong dee Kader, an deem mer eis déi ganzen Zäit beweegt hu fir d'Avances remboursables, fir de Fonds de relance a fir eng Panoplie vun aneren Aiden. Dat heescht, an deem Kader ware mer déi ganzen Zäit, mat deenen 800.000 Euro. Ech wäert nach eng kéier dorop zréckkommen, wann ech iwwert déi däitsch Aidë vum Här Spautz schwätzen.

Et kënnt nach en zweete Kader. Dat ass de Projet de loi, wou d'Madamm Beissel Rapporteuse, nee pardon, wou den Här Arendt Rapporteur war: an zwar d'Aide coûts. Déi beweegt sech an engem anere Kapitel. Dat ass do, wou d'Europäesch Kommissioun d'Ouverture gemaach huet, wou mer kënnen bis zu 3 Milliounen Euro un eng Entreprise unique ausbezuelen.

Op d'Avisen, déi komm sinn, wëll ech direkt elo schonn agoen. Do hunn d'Chambre des Métiers an d'Chambre de Commerce an hiren Avis geschriwwen: „Firwat net bis Juni? Ma d'Ouverture ass do, fir d'Aidë kënnen bis Juni ausbezuelen“, tout en sachant, dass mer alleguer net wëssen, ob et do nach eng Verlängerung ka ginn, well mer am Moment net kënnen garantéieren, wéi dës Kris sech weider wäert developpéieren.

Ech wëll awer och elo scho soen, dass mer eis do als Classes moyennes wäerte staarkmaache fir eng Verlängerung, wa se néideg ass, och iwwert den Delai vum 31. Juni eraus. Et ass esou, dass mer zu Lëtzebuerg ëmmer erëm gesot hunn, dass mer Adaptatiounen den Aiden maachen an en enke Suivi vun den Entreprises an de verschiddenen Difficultéiten, déi d'Entreprises hunn. Ech mengen, dat weist jo och ... An den Här Spautz hat ganz gutt - an ech wëll em och nach eng kéier Merci soen - all eenzel Aide mat den Datumen opgezielt. Do huet ee gesinn, dass ganz vill Saachen ausbezuelt gi sinn,

dass ganz vill Aidë gemaach gi sinn, fir den Entreprises ëmmer erëm au fur et à mesure kënnen Hëllefstellung ze ginn.

Mee ee ganz wichteg Punkt ass deen, dass d'Entreprises op där enger Säit d'Hëllef brauchen. Ech wëll och all den Orateure vun de Mëtte Merci soen, dass jiddwereen, partiwwergräifend, gesäit, dass Aidë musse gemaach ginn. D'Argumentatioun, firwat net gestëmmt gëtt oder sech enthalte gëtt, dat ass natierlech eng Diskussioun, mee, ech mengen, mir sinn eis allegueren eens, dass d'Entreprises et ganz, ganz schwéier hunn.

Ech wëll awer just nach soen, dass et wichteg ass, dass d'Entreprises eng Previsibilitéit hunn, dass d'Entreprises also elo bis Mäerz wëssen, wat se als Aidë kënnen kréien.

Op d'Fro hin, firwat mer net scho virdrun Informationscampagnë gemaach hunn - majo, ganz einfach: Mir kënnen jo net Informationscampagnë maachen iwwer e Projet de loi, deen net gestëmmt ginn ass. Ech kann lech awer garantéieren, dass de Formulaire haut den Owend nach wäert online goe fir d'Aide coûts. Fir de Fonds de relance, do ginn ech lech beim Argumentaire net Recht, well fir de Mount Dezember kann een dee jo eréischt am Januar ufroen, soudass dat eng aner Diskussioun ass. Mir schwätzen also hei vun der Aide coûts. A wéi gesot, mir maache keng Informationsreuniounen, et ka jo nach ëmmer sinn, dass Changementer kommen.

An ech mengen, déi zwee Projeten hei hu gewisen, dass Opposition-formellen - zwou Stéck, déi och ganz gutt vun deenen zwee Rapporteren erkläert gi sinn - am Text vum Conseil d'État komm sinn, wou och do nach eng kéier Adaptatioun gemaach gi sinn am Text.

Op där anerer Säit sinn ech awer och ganz frou, dass mer mam House of Entrepreneurship ganz enk zesummeschaffen, wou wäert all Dag e Video iwwert d'Promotioun kommen, all Dag e Video, e Webinar, wou erkläert gëtt, wat déi verschidde Saache sinn a wéi ee se kann ausfëllen.

A wou ech dem Här Clement an, ech mengen, och all de Virriedner Recht ginn, dat ass de Punkt: Mir schwätzen hei ganz vill vun Entreprises, déi net e ganze Service hunn, fir kënnen Formulairë fir Aiden auszufëllen, déi net e ganze Service hunn, fir sech ze informéieren an ze gesinn, wéi déi Aiden hei sinn. Dofir ass op där enger Säit d'Informationspolitik ganz wichteg an op där anerer Säit awer och, dass d'Formulieren esou einfach wéi méiglech kënnen gehale ginn!

Ech weess nach: Am Juni hate mer déi nammlecht Diskussiounen, wou gesot ginn ass: „Jo, wann de Formulaire kënnt, wéi gesäit en dann aus? Wéi ass et mat där enger Deklaratioun? Wéi ass et mat där anerer Deklaratioun?“ Dat ass richtig. Et ass och wichtig, dass mer de Formulaire esou einfach wéi méiglech kënnen gestalten, mee mir brauchen awer trotzdem eng Rëtsch Donnéeën, fir och kënnen ze kontrolléieren, dass déi Donnéeën, déi mer kréien, richtig sinn! Dat heescht, do kucke mer ëmmer, et an der Wo ze halen: op där enger Säit déi richtig Donnéeën ze kréien an et op där anerer Säit awer natierlech och kënnen administrativ esou einfach wéi méiglech ze maachen.

Am Oktober hat ech, mengen ech, op dëser Plaz gesot, dass ech weess, dass, wa mer eng Aide coûts maachen, dës net méi wäert esou einfach si wéi eng Aide commerce zum Beispill, déi virdu war, well mer eng Panoplie vun Donnéeën wäerte brauchen. A contrairement ... De Mëtten ass ganz oft deen däitsche System geholl ginn, wou eenzel Elementer erausgepickt gi sinn - ech kommen nach eng kéier dorobber zréck -, mee fir op dem Här Clement seng Interventioun ze reagéieren: An Däitschland ass et eng Obligatioun, seng Demande vun enger Fiduciaire maachen ze loosser. Dat hu mir hei net! Hei gi mer nach ëmmer d'Méiglechkeet natierlech, wann een et ka maachen, dës net iwwer eng Fiduciaire ze maachen. Mee an Däitschland ass et zum Beispill eng Obligatioun.

Ganz wichteg ass eeben och de Volet, iwwert dee mer de Mëtte geschwat hunn - ech mengen, d'Madamm Beissel hat et kuerz ugeschwat -: Dat ass d'Verlängerung vum Delai, fir seng Demande vum Fonds de relance vu Juni bis November bis de 15. Februar kënnen anzerechen. Dat heescht, wann een e Rendez-vous verpasst huet, fir seng Demande eranzeg vu Juni bis November, da kann een dat elo nach bis de 15. Februar maachen, soudass mer do dann och déi Méiglechkeet hunn.

Op där anerer Säit ass awer och den Delai, fir d'Demande vun der Avance remboursable ze maachen, verlängert ginn. Firwat bei der Avance remboursable, wat eng remboursabel Hëllef ass? Majo, well et am Fong e ganz wichteg Instrument am Kader vun der Reprise ass: Wann eng Reprise kënnt, da kucken ech, eng Avance remboursable ze froen, dann huelen ech déi Mesure an da lancéieren ech mech op en Neits.

Wéi gesot, ech wëll op dëser Plaz nach eng kéier dem House of Entrepreneurship och Merci soe fir

déi ganz Promotioun, déi mer ronderëm déi verschidde Saache kënnen maachen, well si eebe grad och do d'Chambre de Commerce an d'Chambre des Métiers hunn; déi zwee Acteuren, déi am House of Entrepreneurship och regroupéiert sinn, fir allegueren d'Entreprisé kënnen ze informéieren.

Da kommen ech zu deene verschiddene Froen.

D'Fro war opgeworf ginn: Firwat gëtt et zwee Formulairen an net ee Formulaire? Majo, ganz einfach: Et wär natierlech méi einfach, ee Formulaire ze maachen, mee fir déi eng Demande brauch ee maner Donnéeë wéi fir déi aner Demande. Dat heescht, wa mer dat do géife maachen, da géife mer jiddwereen obligéieren, och wann en net eligibel wier fir d'Aide-coûts, zum Beispill eng mensuell Perte rechnen ze loossen, och wann en et net brauch, well e souwisou net fir d'Aide-coûts eligibel ass. Dofir dat heiten.

Wat awer ganz wichteg ass: Et ass iwwert den Non cumul geschwat ginn. Firwat ass en Non cumul? Majo, ganz einfach: Éischtens, an der Aide coûts gëtt all aner Staatshëllef souwisou ofgerechent vun der Perte, déi ee kann hunn. Dat heescht, wann ech vum Fonds de relance Sue kréien als Entreprise, awer eligibel si fir d'Aide coûts, da ginn déi bei der Aide coûts souwisou erëm ofgezunn. Dat heescht, et huet kee Sënn, et do cumulabel ze maachen.

Dat Zweet, dat ass dee wichtege Volet, dee mer gemaach hunn: Et kann ee sech et eraussichen als Entreprise.

An ech kommen och elo direkt op d'Motioun, déi fret, vu 40 % op 30 % erfroze. Jo, den europäesche Kader gëtt eis dës Méiglechkeet, mee d'Aide coûts gräift eréischt richteg ab deem Moment, wou d'Perté méi héich sinn. Et kann ee sech jo virstellen: Wat d'Perté méi héich ass, wat de Chiffre d'affaires also méi déif ass, wat also den Delta (veuillez lire: wat also den Delta méi grouss ass) tëschent deem, wat eng Entreprise als Coût-non-couverten huet, also als Käschten huet, minus - am Mode de calcul - d'Recetten, de Chiffre d'affaires vum Mount, dee se huet. Wat also de Chiffre d'affaires méi héich ass, wat den Delta méi kleng gëtt, wat een also manner an der Aide erauskritt.

Dofir si mir am Fong méi favorabel hei, wéi den europäesche Kader dat virgesäit. Well den europäesche Kader seet 30 % an de Fonds de relance ass ab 25 %. A grad dofir: Mir gräife bei 25 % fir manner Perten a mir ginn ab 40 % an d'Aide coûts; wou een nach de Choix huet, deemno wéi engem seng Käschtestruktur an der Entreprise ass.

D'Durée, fir d'Dossieren ze verschaffen, ass eng ganz wichteg Fro. An ech engagéiere mech och hei nach eng Kéier, déi Dossieren esou séier wéi méiglech ze verschaffen. Ech wëll och hei den Ekippen op de Classes moyennes, awer och am Tourismus Merci soen, well mer nämlech och Leit vum Tourismus an d'Classes moyennes huelen, fir d'Dossieren esou schnell wéi méiglech kënnen ze verschaffen. An hei och mäin Engagement: dass déi éischt Suen dëst Joer nach wäerte fléisse fir d'Aide coûts, dass déi Dossieren, déi éischt, déi erakommen, nach dëst Joer wäerten hir Suen iwwerwise kréien.

Da just ganz kuerz zu deem däitsche System, deem hei hochgipriese ginn ass, wat jo och flott ass. Dat Wichtigst ass awer bei all deene Saachen ... An do kënnen mer iwwerallhi kucke goen, mir kënnen an d'Belsch, mir kënnen a Frankräich goen, et kann een iwwerall soen: „Hei, do ass vläicht eppes. An do ass vläicht eppes.“ Just, wat een net soll maachen, dat ass, dass een en eenzelt Element aus enger eenzelter Aide op engem Punkt eraushëlt an da seet: „Hei, dat doten ass awer dat, wat méi favorabel ass.“

Well, wa mer just komplett sinn, esou wéi den Här Spautz virdrun deen däitsche System gesot huet, wou - jo, dat ass richteg - de Chiffre d'affaires vum Joer virdru geholl gëtt, wou eng Panoplie vu Saache just erausgerechent ginn - zum Beispill den Takeout gëtt do erausgerechent aus där Käschtenaide, zum Beispill d'Gedrénks gëtt partiellement erausgerechent -, do ass et awer esou, dass, éischtens emol, op den Dag eenzel gerechent gëtt. Dat heescht, do ass et vun Dag zu Dag, wann eng Fermeture ass: deen Dag - deen Dag - deen Dag.

Zweetens ass et esou: Wann een eng Perte huet vu 70 % vum Chiffre d'affaires, da kritt een 90 % rembourséiert. Wann een eng Perte huet vu 50 % vum Chiffre d'affaires, da kritt ee 70 % rembourséiert. A wann een eng Perte tëschent 30 % a 40 % huet, da kritt een och do nëmme 40 % rembourséiert. Dat heescht, just fir deen Detail erauszehuele bei der Soforthilfe, déi et do gëtt, bei der Käschtenaide, déi et an Däitschland gëtt fir d'Fixkäschten, do ass et esou, dass mir d'Fixkäschten an déi variabel Käschten hunn - eppes, wat méi wäit geet -, an dat anert ass eenen, dass mir 90 %, dat wat den europäesche Kader eis virgëtt, fir déi Mikro- a Klengentreprisen, a 70 % fir Mëttel- a Groussentreprisé ginn.

Dat heescht, do si mer am Cumul. A kommt, mir kucken dach all d'Aiden zesummen! Sief et de Fonds de relance, sief et d'Aide commerce, sief et déi aner Hëllef, déi et gëtt. All zesummen. An da féiere

mer doriwwer eng Diskussioun, wéi d'Aiden zu Lëtzebuerg en général sinn.

Zu de Froen, ob en Depositaire dran ass: Jo, en Depositaire ass dran. Zu de Froen, ob e Coiffer dran ass? De Coiffer ass Soins à la personne, deen ass am Fonds de relance dran. D'Dréckereien, d'Forainen, no deene war gefrot ginn. Ech mengen, déi sti souguer eenzel dran, déi sinn och eligibel fir déi Aiden hei.

Dat heescht, mir hu mat all deene verschiddene Saachen am Fong dee Fonds de relance, wéi e virdru war, déi Secteure mat an d'Aide coûts geholl, well et déi am stäerkste Betrafte sinn. A mir hunn d'Aide de relance - de Fonds de relance vu virdrun, d'Aide de relance - opgemaach fir de Commerce en magasin. Also, et muss een oppassen: Et ass net de Commerce en général, et sinn de Commerce de détail en magasin - et ass och esou, wéi et am Text steet - an de Secteur assimilé, also d'Soins à la personne, déi eligibel si fir d'Aide de relance.

Firwat se net cumulabel ass, hunn ech gesot.

D'Fro war opkomm: Wéi ass et mat den Entreprises, déi virum 15.03. engagéiert sinn, also déi sech nom 15.03. kréiert hunn? Am Kader vum Fonds de relance ass dat. Majo, do ass et extra, well wann ech virdru vun den europäeschen Aidë geschwat hunn, dat sinn also déi nei Aiden, déi et gëtt. Do gëtt et awer al Saachen. Dat ass den De minimis, dee mer extra an de Fonds de relance materageholl hu fir déi Entreprises, déi nei kréiert sinn, dass mer déi net am normale Kader - well et do blockéiert ass, do kënnen mer se net bezuelen -, mee hei also iwwert den De-minimis-Regimm huelen. Do ass e Maximum vun 200.000 Euro pro Sociéité. Iwwert dee kënnen se awer an der Aide de relance hir Sue kréien.

Ech mengen, dass ech op all d'Froen geäntwert hunn. Ech wëll der Kommissioun en tout cas nach eng Kéier villmools Merci soe fir déi gutt a séier Aarbecht, an op där anerer Säit awer och all den Orateure vun de Mëtten.

Merci villmools.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Delles. An direkt Parole après ministre fir den Här Sven Clement.

■ **M. Sven Clement (Piraten).** - Jo, merci, Här President. Merci och dem Här Delles fir verschidde vun deenen Erklärungen. Ech hunn net gesot, datt jiddweree muss eng Fiduciaire hunn, fir déi Demande ze maachen. Dat ass vläicht falsch verstane ginn. Ech hu just gemeint, datt et en Heemount fir d'Fiduciairen a fir d'Bureau-comptable gëtt, well awer eng ganz Rëtsch Betriber op déi Servicer zrëckgräife mussen.

Dat Zweet ass: De Minister huet gesot, et wär nach net kommunizéiert ginn. An dat ass faktesch falsch. Et gouf eng Pressekonferenz vun der Regierung, wou déi Aiden hei virgestallt goufen. A bei dëser Pressekonferenz gouf leider - an dat ass dat, mengen ech, wat ech wierklech bedauern - d'100 %-Klausel fir Fermeturen net ernimmt. Et gouf och an hire Rechebeispiller, déi gewise goufen, net gewisen, wat dach awer fir e puer schloflos Nuechten am Secteur gesuergt huet, well jiddwereen natierlech fir sech gerechent huet.

Ech mengen, d'Beispill, dat gewise gouf, war dat schlechtméiglechst Beispill, dat ee konnt weisen. Et war nämlech fir eng „moyenne ou grande entreprise“ mat nëmme 70 % eligibelen ..., also mat 75 % eligibel als éischt, an da 70 % dovunner, déi dann och rembourséiert ginn. Soudatt ganz vill Leit, déi net dovunner betraff waren, sech awer Suerge gemaach hunn.

An ech menge vläicht, wann ech dat ka matginn: Déi nächste Kéier, wann esou Aiden annoncéiert ginn, vläicht e bësse méi realitéitsno och deene Klengen, déi eeben net d'Gesetz liese ginn, kommunizéieren! Dat géif deenen Hëllef an, mengen ech, e puer gro Hoer erspueren.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Clement. An ech ginn d'Wuert zrëck un den Här Mëttelstandsminister Lex Delles.

■ **M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes.** - Merci villmools, Här Clement, fir déi Prezisiounen. Ech mengen, da kënnt Der der Regierung jo net virwerfen, dass se schéi Rechnungen gemaach hätt, fir dass et esou gutt dosteet, wéi et nëmme kéint sinn. Ech denken natierlech och an Zukunft nach un Är Wieder vun elo grad. Denkt och, wannechgelift, mat dru bei anere Berechnungen, déi gemaach gi sinn. Hei hu mer natierlech verschidde Beispiller gemaach.

Iwwert de Volet vun der Kommunikatioun, wouvun Der geschwat hutt: Ech hat et gesinn als eng proaktiv Kommunikatioun: „Wéi fëllen ech de Formulaire aus? Wat sinn déi eenzel Saachen?“ A jo, et ass evident, wat Der sot. Mir hunn d'Annonce gemaach, mee, natierlech, déi cibléiert Campagnen an deene verschiddene Secteure wäerten elo eréischt gemaach ginn. Ech mengen, dann hu mer eis op deem Punkt falsch verstanen.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Delles. D'Diskussioun ass ofgeschloss. Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 77...

(*Interruption par M. Marc Spautz*)

Den Här Spautz fret nach d'Wuert.

■ **M. Marc Spautz (CSV).** - Merci, Här President. Ech wollt bei zwee Punkten nach eng Kéier beim Minister nohaken.

En huet näischt gesot, oder ech hunn et op alle Fall net verstanen, zu där Geschicht vun de Bongen, wou mer gesot hunn: „Mir hätte gär, dass d'Bonge solle verlängert ginn, aus den Hoteller, bis den 31. Mee.“ Dat ass deen ee Punkt.

An deen zweete Punkt ass: En huet zwar elo d'Beispiller ginn, wat ech aus Däitschland erausgeholl hat, dass dat ëmmer dovun ofhänkt, wat fir ee Rechebeispill een huet. Mee de Prinzip, firwat mir mam Coût fueren an net mam Chiffre d'affaires général: Do gëtt et jo iergendeng politesch lwwerleeung, firwat d'Regierung eng Optioun geholl huet fir dee System. Well deen anere System, op alle Fall fir déi Fäll, déi net mat Fiduciairë schaffen, vill méi einfach ze handhaben ass. Mee Dir hutt bestëmmt iergendeng Ursaach, firwat Lëtzebuerg de politesche Choix geholl huet, op déi doten zrëckzegräfen. Et géif eis awer interesséieren.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci, Här Spautz. Ech ginn d'Wuert nach eng Kéier zrëck un den Här Delles.

■ **M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes.** - Merci villmools. Jo, entschëllegt, ech hu geduecht, mir géifen duerno zu de Motioune schwätzen. Dofir hat ech just, mengen ech, déi 30 % a 40 % nach eng Kéier erkläert, well dat Bestanddeel vum Projet de loi ass.

Déi aner Saach, dat ass, fir nach eng Kéier op déi däitsch Hëllef zréckzekommen, dass ech et wichtig fannen, dass mer laangfristeg kënnen, sou laang wéi mer elo emol gesinn, déi Hëllef ginn. Just: Déi däitsch Hëllef, déi sech op de Chiffre d'affaires baséieren, sinn Hëllef, déi ënnert dem Framework - ënnert dem Kapitel - vun deenen 800.000 Euro lafen. Dat heescht, bei där Aide coût, déi mir hei hunn, do ass e ganz rigide System, fir déi Aidë kënnen ze maachen. Dat ass dat mat deenen 90 %, 70 %, wéi d'Klass 6 vun de Coûte vun der Entreprise gerechent gëtt.

Dat heescht, mir sinn am Fong an engem ganz anere Kapitel, dat extra virgesäit, fir esou Aidë kënnen en place ze setzen, an deem mir eis hei beweegen. Dofir d'Proposition, fir dat esou ze maachen an net nach eng Aide punktuell op den Deckel vun deenen 800.000 hei ze grefféieren.

Mee ech muss dem Här Spautz awer Recht ginn: Et wär méiglech, iergendwellech Aiden op déi 800.000 nach drop ze grefféieren. Et ass och net gesot ... Mir wäerten an der Regierung an natierlech och an Diskussiounen ëmmer erëm mat der Chamber kucken, wou mer dru sinn a gegebenefalls upassen. Ech mengen, et ass och dat, wat mer gewisen hunn als Regierung iwwert déi lescht Méint, dass mer dat ëmmer erëm gemaach hunn. Mee hei si mer ganz kloer an engem spezifische Kader vun den Texter, wou et bis zu 3 Milliounen, nëmme fir eng Aide coûts, méiglech ass, Aiden auszebezuelen.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci, Här Minister, fir déi Prezisiounen. Da komme mer elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7703. Den Text steet am Document parlementaire 7703⁵.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7703 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi e Vote par procuration wëllen ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass dësse Projet de loi mat 58 Jo-Stëmme bei 2 Abstentiounen ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm (par M. Marc Lies), Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles (par M. Georges Mischo), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Se sont abstenus: MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(**Assentiment**)

Et ass also esou decidéiert.

Da komme mer zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7704. Den Text steet am Document parlementaire 7704⁵.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7704 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi e Vote par procuration wëllen ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

An och dësse Projet de loi ass mat 58 Jo-Stëmmen an 2 Abstentiounen ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm (par M. Marc Lies), Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles (par M. Georges Mischo), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Se sont abstenus: MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet och hei d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(**Assentiment**)

Et ass also esou decidéiert.

Motions

Da komme mer zu deenen dräi Motiounen, déi bei dësem Projet ofgi gi sinn.

Motion 1

Fir d'éischt d'Motioun Nummer 1, wou et ëm d'Verlängerung vun de Bons d'hébergement geet. Ass nach een, deen d'Wuert zu dëser Motioun wëllt ergräfen?

■ **Une voix.** - Den Här Baum.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Den Här Gilles Baum, wannechgelift.

■ **M. Gilles Baum (DP).** - Merci, Här President. Ech sinn, ech mengen, wéi mir alleguer heibannen, frou, dass déi Initiativ e wierkleche Succès war, dass déi Iddi e Succès war. An ech mengen, et ass an der Kommunikatioun vum Här Minister virdrun erauskomm, dass effektiv soll gekuckt ginn, fir déi Mesure hei ze verlängeren.

Ech géif de Kollege vun der CSV, déi déi Motioun hei deposéiert hunn, proposéieren, dass mer an hirem drëtte Considerant ... Et ass elo hei just d'Hôtellerie opgefouert. Ech géif proposéieren, dass mer sollen och d'Campingen, d'Giten an d'Auberge-de-jeunessë materanhuelen an hiren Text, wann d'CSV - ech kucken den Här Spautz -, a wann den Här Spautz domat averstane wär.

Ech géif dann awer proposéieren, dass mer sollten den Datum, deen Dir proposéiert, eraushuelen. Dat heescht, vum Prinzip hier wäre mer dermat averstane, fir et auszubauen - d'Hôtellerie, d'Campingen, d'Giten an d'Auberge-de-jeunessën - an dann awer vläicht zu dësem Moment den Datum vum 31. Mee erauszehuelen. Wann d'CSV domadder averstane wär, da géif ech de Kollege vu menger Fraktioun an och vun der LSAP an deene Grénge proposéieren, dës Motioun matzestëmmen.

Här Spautz?

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- Jo.

■ **M. Gilles Baum** (DP).- Jo? Voilà!

An d'Motiounen 2 an 3, ech mengen, do huet den Här Minister a senger Interventioun d'Erklärunge ginn. Ech géif da proposéieren, awer d'Motiounen 2 an 3 net ze stëmmen.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Gilles Baum. Ech géif dann nach d'Wuert un den Här Minister ginn.

■ **M. Lex Delles**, *Ministre des Classes moyennes*.- Merci villmools. Ech ka mech just de Propositione vum Här Baum uschléissen. Et ass esou, an ech mengen, den Här Spautz hat, wéi en d'Motioune presentéiert huet, schonn de Communiqué vun der Horesca presentéiert, wou och schonn do an den Diskussioune gesot ginn ass, dass mer d'Faisabilitéit kucken.

Ech ginn dem Här Baum och vollkomme Recht bei senger Argumentatioun, fir den 31. Mee erauszuheulen, well et ass, mengen ech, e Méindeg; ech hunn et nogekuckt. Och do misst ee vläicht kucken, wéi d'Saisone sinn an esou weider, all déi Consideratiounen, fir dat dann ze maachen. Mee prinzipiell ass et och do natierlech vun der Regierung esou, dass mer eis net opposéieren, fir eng Verlängerung ze maachen.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Minister. Ech ginn d'Wuert zréck un den Auteur vun der Motioun.

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- Merci, Här President. Och merci dem Här Baum an dem Här Minister fir déi Erklärungen. Dass dat bäigefüügt gëtt vun de Campingen, de Giten, dat ass iwwerhaapt kee Problem, och dass mer den Datum vum 31. Mee erausheulen. Mee mir sinn eis jo awer eens, dass et awer nach soll am Joer 2021 de Fall sinn?! Well wann ee guer keen Datum dran huet - iwwerspëtzt formuléiert -, dann ass dat eng „coulée continue“, fir et emol esou auszedrücken. Dat soll et jo net sinn, mee dass een awer och kloer, wann een dann den Datum gekuckt huet, da seet: „Hei, bis deen an den Dag ass et gültig“, an dass een och den Hiweis elo mécht, dass eng Verlängerung kënnt. Net dass elo verschidde Leit, wa se ufänken ze raumen ..., well do steet nach ëmmer den 31. Dezember drop. Da muss awer och dann d'Informatioun erausgoen, dass déi Méiglechkeet besteet.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Spautz.

Motion 1 modifiée

La Chambre des Députés,

- *considérant le grand succès qu'ont connu les bons d'hébergement de 50 € ;*

- *considérant que les bons d'hébergement ne sont valables que jusqu'au 31 décembre 2020 et qu'un grand nombre d'entre eux n'ont pas encore été utilisés ;*

- *considérant que le secteur de l'hôtellerie est fortement touché par les nouvelles restrictions mises en place le 25 novembre 2020,*

invite le Gouvernement

- *à prolonger la validité des bons d'hôtellerie, de campings, de gîtes et d'auberges de jeunesse jusqu'en 2021.*

(s.) *Marc Spautz, Nancy Arendt épouse Kemp, Emile Eicher, Françoise Hetto-Gaasch, Gilles Roth.*

Kënne mer dann iwwert d'Motioun Nummer 1 à main levée ofstëmmen?

(Assentiment)

Vote sur la motion 1 modifiée

Wien ass d'accord mat där Motioun mat deene proposéierte Modifikatiounen?

Wien ass dergéint?

Domadder ass dës Motioun eestëmmeg ugehol.

Motion 2

Da kéime mer zum Vott iwwert d'Motioun Nummer 2. Do ass de Vote électronique gefrot.

Vote sur la motion 2

D'Ofstëmmen fänkt un.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass dës Motioun mat 27 Jo-Stëmmen, 31 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm (par M. Marc Lies), Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles (par M. Georges Mischo), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles

Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum et David Wagner.

Motion 3

Da kéime mer zur Motioun Nummer 3. Och hei ass de Vote électronique gefrot.

Vote sur la motion 3

D'Ofstëmmen fänkt un.

An och hei maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

An hei ass dës Motioun mat 27 Jo-Stëmmen géint 33 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm (par M. Marc Lies), Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles (par M. Georges Mischo), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

6. 7718 - Projet de loi relative à une aide de compensation de l'augmentation du salaire social minimum dans le contexte de la pandémie de Covid-19

Mir kommen elo zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour vun haut de Mëtten, dem Projet de loi 7718 iwwer eng Kompensatiounshëllef am Kader vun der Covid-19-Pandemie. Hei ass d'Riedezäit nom Basismodell festgeluecht. An ech ginn d'Wuert un d'Madamm Rapportrice, d'Madamm Carole Hartmann.

Rapport de la Commission des Classes moyennes et du Tourisme

■ **Mme Carole Hartmann** (DP), *rapportrice*.- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, mir hunn d'lëscht Woch hei an der Chamber eng Erhéijung vun 2,8 % vum Mindestloun op den 1. Januar 2021 gestëmmt. De Gesetzesprojet 7718 ass eng Kompensatioun vun där Erhéijung, déi deenen Entreprises zegutt kënnt, déi duerch d'Covidpandemie a finanziell Schwieregkeete gerode sinn.

Eng Mindestlounerhéijung ass ëmmer eng Belaaschtung fir d'Betriber. Elo, an enger Zäit, wou d'Ekonomie weinst der weltwäiter Covidkris net méi ronndréit a souguer verschidde Secteuren zäitweis oder laang keng Aktivitéit hunn, trifft se déi Betriber, déi d'Konsequenze vun där Kris am stäerkste spieren, ganz haart. Ech denken dobäi notament un den Horeca-Secteur, un den Evenementiel, mee awer och un divers kleng Commercen.

Et besteet deemno de Risiko, dass verschidden Entreprises dës Méibelaaschtung net stemme kënnen. D'Konsequenze si Liquiditéitsproblemer, eventuell Entloossungen oder Faillitten. Fir deem entgéintzewierken, huet d'Regierung beschloss, deene

Betriber, déi duerch d'Kris a Schwieregkeete gerode sinn, dës Méibelaaschtung ze kompenséieren.

Wat ass elo genau virgesinn?

Entreprises, déi et momentan duerch d'Pandemie finanziell schwéier hunn, kënnen tëschent Januar a Juni 2021 - an engem vun dëse Méint - eng Hëllef vu 500 Euro pro Salarié, deen de Ministestloun verdängt, kréien.

Wéi eng Entreprisë sinn eligibel, fir dës finanziell Hëllef ze kréien?

Et sinn déi selwecht Secteuren, déi och vum Fonds-de-relance-Gesetz a vum Gesetz, dat dem Commerce de détail en magasin hëllef, ogedeckt sinn. Meng Kolleegen, d'Simone Beissel an de Guy Arendt, sinn op déi eenzel Secteuren agaangen. Ech géif dofir renvoyéieren op dat, wat si scho gesot hunn. Et sinn am Ganze 45 Aktivitéiten, déi hei be-traff sinn.

Wéi gëtt dës nei Hëllef méi genee berechent?

E Betrib kritt steierfräi 500 Euro pro Vollzäitsalarié, dee virum 31.12.2020 age stellt gouf an eng Remuneration huet, déi méi héich oder d'selwecht wéi de Mindestloun a méi kleng oder d'selwecht wéi de qualifizéierte Mindestloun ass. All Salarié, deen en activité ass, gëtt consideréiert. Dat schléisst net déi aus, déi an engem Krankeschäi sinn. Just déi Salariéen, déi am Chômage partiel sinn, ginn net consideréiert. Falls e Salarié net Vollzäit schafft, gëtt d'Hëllef au prorata gerechent.

D'Hëllef ass insgesamt plafonéiert op 200.000 Euro pro Entreprise unique, wat de Plaffong ass vun den De-minimis-Aiden.

Wéi eng Konditioune mussen elo erfüllt sinn, fir vun där Hëllef kënnen ze profitéieren? Et sinn net ganz vill Konditiounen, déi hei virgesi sinn.

Éischtens muss d'Entreprise eng Autorisation d'établissement hunn, zweetens muss se beim Centre commun affiliéiert sinn, drëtzens muss se hir Aktivitéit scho virum 31. Dezember 2020 ausgeübt hunn. An déi véiert a wichtegst Konditioun ass déi, dass d'Entreprise och huet missen temporär finanziell Schwieregkeeten hunn, déi duerch déi aktuell Coronakris entstane sinn.

De Message heibäi ass kloer: Déi, déi duerch dës Kris, fir déi se jo am Fong och selwer näischt kënnen, finanziell Problemer kruten, kréien hei geholf. Par contre gëtt et och Betriber, an dat war an der Kommissioun ugeschwat ginn, déi gutt duerch d'Kris komm sinn a wou déi aktuell Mesurë keen Afloss op hir Verkafszuelen haten oder dës souguer geklomme sinn. Dës sinn dowéinst vun där Hëllef ausgeschloss.

Wéi mécht een elo déi Demande a wat muss ee bei d'Demandë bäileeen?

D'Demande, fir vun der Aide kënnen ze profitéieren, kann een iwwer en einfache Formulaire maachen, dee vum Ministère préparéiert gëtt. Als Pièces brauch een engersäits d'Dokumenter, déi beweisen, dass déi Konditiounen, déi ech virdu genannt hunn, och erfüllt sinn, an andersäits brauch de Ministère natierlech awer och eng Lëscht vun de Salariéen, déi eligibel sinn, fir dass d'Entreprise dës Hëllef kritt.

D'Demande, fir dës Hëllef ze kréien, muss bis spéitstens den 30. September 2021 eragereecht ginn, wat den Entreprises dee Moment och e gewëssene Spitt gëtt, fir d'Demande och nach no dem 30. Juni, wat jo am Fong d'Deadline ass, anze-reechen.

De Betrib ka selwer eraussichen, fir wat fir ee Mount, also tëschent Januar a Juni, hie seng Demande areecht. Wëllt hien elo séier un eng Hëllef kommen, well en zum Beispill Liquiditéite brauch, kann en direkt fir de Mount Januar d'Hëllef ufroen. Wann e Betrib awer éischer ofwaarde wëllt, fir ze kucken, wéi e Mount seng lafend Käschte méi héich sinn, kann en awer och ofwaarden an d'Aide eréischt méi spéit froen.

Dir gesitt, hei gëtt de Betriber eng gewësse Flexibilität gelooss an der Entscheedung, fir wat fir ee Mount si d'Hëllef ufroen.

Här President, ech resüméieren lech elo nach kuerz d'Avisen, déi erakomm sinn.

D'Chambre de Commerce, fir d'éischt, fënnt, dass d'Hëllef net héich genuch ass an net duer wäert goen, fir integral déi finanziell Méibelaaschtung vun der Mindestlounerhéijung kënnen ze kompenséieren. Dierneft fuerdert d'Chambre de Commerce och weider Hëllef fir jonk Entreprises an och fir d'Independants.

D'Chambre des Métiers schwätzt hire Meritt fir all Aide aus, déi den Entreprises duerch dës schwierig Zäit hëllef. Si fënnt och, wéi d'Chambre de Commerce, dass dës Hëllef net héich genuch ass an dass déi reell Méikäschte vun den Entreprises net wäerte kompenséiert ginn. Si fuerdert souguer eng komplett Neutralisatioun vun der Mindestlounerhéijung iwwer e puer Joer, déi duerch en Amendement vum Budgetsgesetz sollt erreecht ginn.

D'Chambre des Salariés da par contre verlaangt an hirem Avis, dass dës Kompensatioun en eenzegaartegen Akt soll bliwen, dass dës Kompensatioun onbedéngt soll limitéiert sinn op dës Krisenzäit.

De Staatsrot hat keng Opposition formelle ausgeschwat. Hien huet awer eng Rei Reformulatioune proposéiert, wouvun der och eng ganz Partie vun der Classe-moyennes-Kommissioun iwwerholl goufen.

Dës gesot par rapport zu mengem mëndleche Rapport, géif ech fir de Rescht op de schréffleche Rapport renvoyéieren. Ech géif lech Merci soe fir d'No-lauschteren an och an engems den Accord vun der DP-Fraktioun direkt matginn. Merci.

■ **Plusieurs voix**.- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools der Madamm Rapportrice Carole Hartmann. An ech ginn d'Wuert un den éischten ageschriwwene Riedner, den honorabelen Här Marc Spautz. Här Spautz, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

■ **M. Marc Spautz** (CSV).- Merci, Här President. Och merci der Madamm Rapportrice fir d'Erklärungen zu dësem Projet.

Ech wëll virausschécken, et gëtt ee Punkt, deen den Här Baum an der Kommissioun ugestrach hat, deen och am Avis vum Conseil d'État ass. Ech hunn eng änlech Liesweis wéi hien, mee et ass net u mir, et ass den Här Baum, deen d'Fro opgeworf huet an der Kommissioun, an ech géif em och hei dee Punkt iwwerloossen, fir en hei am Plenum ze bréngen, well dat anert wier net grad propper. Hien huet sech déi Aarbecht gemaach gehat an da soll hien och herno de Meritt hunn, fir dorop hinzewiesen.

Well de Conseil d'État huet Froe gestallt an deem Rapport! Dat eent, do wäert den Här Baum drop agoen, dat anert ass d'Referenz vun de Salariéen: Wat ass mat Congé de maladie a mat Congé de maternité? D'Madamm Rapportrice huet elo grad gesot, dat ass kee Problem, déi gi matberücksichtigt, et sief dann, si wieren am Chômage partiel. Dann ass et nämlech eng aner Diskussioun, well si kënnen jo net zweemol vun Hëllef profitéieren.

Eis geet et drëm, dass mir verstinn, dass Betriber, déi a wirtschaftleche Schwieregkeete sinn, musse geholf kréien. Mir hunn net virdu Hëlfe decidéiert an da géife mer gläichzäitig duerno soen: „Mir hunn näischt méi dermat ze din.“ An da komme mer mat där Mindestlounerhéijung.

Mir sinn awer do vill méi no bei der Chambre des Salariés. Déi Chambre des Salariés, déi seet Jo zu där Hëllef, déi eenzegaarteg soll sinn an op dës Kris bezunn ass, an dass dat net därer en Automatissem ginn, dass, wann an Zukunft hei zu Lëtzebuerg de Mindestloun an d'Luucht geet, dann d'Betriber eng extra Hëllef kréien.

Ech wëll awer soen, dass mer awer trotzdem iwwerrascht waren iwwert déi Ausso, déi vun der liberaler Partei gemaach ginn ass bei der Ofstëmmung vum Mindestloun, eppes, wat Joerzénge, 40 Joer hei zu Lëtzebuerg eng Traditioun hat, dass all zwee Joer d'Mindestlounupassung gemaach ginn ass. A mäi Kolleeg, den Aly Kaes, ass schonn eise mandatierte Spriecher säit 2004 ëmmer erëm zu deem Projet. An do ware mer awer iwwerrascht iwwert déi Ausso vun der liberaler Partei, dass, wann dat Gesetz hei net komm wier, dann hätte si d'Mindestlounerhéijung net matgestëmmt. Ech muss soen, dat huet eis iwwerrascht. Mir hunn dat och net gutt fonnt. Mee do mécht jiddwereen domat, wat e wëllt.

Ech wëll awer soen, an deene Chifferen, déi elo ervirgaange si bei der Mindestlounerhéijung, hu mer geschwat vun 62.000 Leit, déi et ronn sinn, déi hei a Lëtzebuerg vum Mindestloun betraff wieren. An dësem Gesetz schwätze mer vu 40.000 Leit, déi kënnen theoreetesch a Fro kommen. Dat war och fir eis - an d'Madamm Rapportrice ass drop agaangen - ee vun den Haaptpunkten. Well hei sinn och Leit, mir hu virdu vun deene geschwat, deenen et schlecht gaangen ass an der Kris an déi et och nach wäerten déi nächst Méint net ganz einfach hunn. Mee et sinn der awer och, do leeft d'Buedbidde gläich iwwer mat deem Émsaz, deen déi maachen. Déi hu Chifferen, déi se nach net kannt hunn, well all déi Kéiere ware se nach ni dovun betraff, fir och eng Kéier musse méi lues ze maachen, mee de Konsumentel huet fonctionéiert an ass gelaf.

A well ech aus mengem fréiere Liewen och d'Kollektivvertrag an dem Commerce kennen, weess ech, dass do der och vill sinn, déi ganz no beim Mindestloun sinn. An dofir hätt ech et och komesch fonnt, wann déi Betriber, déi keng finanziell Schwieregkeeten hunn an déi wierklech an den Euroen elo wäerte schwammen an déi wäerte Rekordresultater maachen, wat d'Joer 2019 (veuillez lire: d'Joren 2019 an 2020) ubelaangt ..., dass et net ka sinn, dass déi och nach eng Kéier déi Aide siche kommen. An ech weess net, ob et der herno 22.000 sinn, mee dat gi mer jo nach eng Kéier gewuer, wivill et der insgesamt sinn. Mee hei wiere jo da just zwee Drëttel vun de Mindestlounbezéier, déi heidrënner géife fallen, déi Betriber, déi Mindestlounbezéier hunn.